

Prečišćeni tekst Zakona o autorskom i srodnim pravima obuhvata sljedeće propise:

1. Zakon o autorskom i srodnim pravima ("Službeni list Crne Gore", br. 037/11 od 29.07.2011),
2. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o autorskom i srodnim pravima ("Službeni list Crne Gore", br. 053/16 od 11.08.2016), u kojima je naznačen njihov dan stupanja na snagu.

ZAKON

O AUTORSKOM I SRODNIM PRAVIMA

("Službeni list Crne Gore", br. 037/11 od 29.07.2011, 053/16 od 11.08.2016)

Glava I

OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom utvrđuje se pravo autora književnih, naučnih i umjetničkih djela (u daljem tekstu: autorsko pravo), prava interpretatora, proizvođača fonograma, filmskih producenata, radiodifuznih organizacija, i izdavača (u daljem tekstu: srodna prava), posebna (sui generis) prava proizvođača baza podataka, autorsko ugovorno pravo, kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava i posebni prava proizvođača baza podataka i zaštita autorskog i srodnih prava.

Odnos autorskog i srodnih prava

Član 2

Zaštitom srodnih prava u skladu sa ovim zakonom ne ograničavaju se autorska prava i ne utiče se na njihovu zaštitu.

Značenje izraza

Član 3

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) javan i javnost je veći broj lica koja su van uobičajenog kruga rodbine ili uobičajenog kruga poznanika;
- 2) objavljivanje je stavljanje autorskog djela ili predmeta srodnog prava na dostupnost javnosti, uz dozvolu ovlašćenog lica;
- 3) izdavanje je ponuda javnosti dovoljnog broja izrađenih primjeraka autorskog djela ili predmeta srodnog prava ili stavljanje u promet, uz dozvolu ovlašćenog lica;
- 4) originalno djelo likovne umjetnosti je original slike, kolaža, crteža, gravure, grafike, fotografije, skulpture, tapiserije, djela od keramike ili stakla i sl, koje je stvorio sam autor ili kopije koje se smatraju originalima.

Svi izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

Glava II

AUTORSKO PRAVO

ODJELJAK A

AUTORSKO DJELO

Zaštićena djela

Član 4

Autorsko djelo je individualna duhovna tvorevina iz oblasti književnosti, nauke i umjetnosti, koja je izražena na određeni način, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Autorskim djelima, ako ispunjavaju uslove iz stava 1 ovog člana, smatraju se naročito:

- 1) govorna djela (predavanja, govori, besjede i sl.);

- 2) pisana djela (romani, poezija, članci, priručnici, studije, monografije, računarski programi i sl.);
- 3) muzička djela, sa riječima ili bez riječi;
- 4) dramska, dramsko-muzička, koreografska, lutkarska i pantomimska djela;
- 5) fotografska djela i djela stvorena u procesu sličnom fotografiji;
- 6) audiovizuelna djela;
- 7) djela likovne umjetnosti (crteži, grafike, slike, skulpture i sl.);
- 8) djela arhitekture (skice, planovi, izgrađeni objekti sa područja arhitekture, urbanističkog planiranja i pejzažne arhitekture i sl.);
- 9) djela primijenjene umjetnosti i industrijskog dizajna;
- 10) kartografska djela (turističke karte, auto karte, topografske karte, tematske karte i sl.);
- 11) prezentacije naučne, nastavne ili tehničke prirode (tehnički crteži, planovi, standardi, ekspertska vještačenja, trodimenzionalne prezentacije i sl.).

Elementi autorskog djela

Član 5

Nezavršeno autorsko djelo, djelovi i naslov autorskog djela smatraju se autorskim djelom ako ispunjavaju uslove iz člana 4 stav 1 ovog zakona.

Prerade

Član 6

Prerade (prevodi, adaptacije, aranžmani, izmjene i sl.) autorskih djela ili drugog materijala smatraju se novim autorskim djelom ako ispunjavaju uslove iz člana 4 stav 1 ovog zakona.

Zaštitom autorskog djela nastalog preradom iz stava 1 ovog člana ne ograničavaju se prava autora izvornog djela.

Zbirke

Član 7

Samostalnim autorskim djelom smatra se zbirka autorskih djela ili druge građe (enciklopedije, antologije, baze podataka, zbirke dokumenata i sl.), koja s obzirom na izbor ili usklađivanje ili raspored sadržine ispunjava uslove iz člana 4 stav 1 ovog zakona.

Baza podataka iz stava 1 ovog člana je zbirka nezavisnih djela, podataka ili drugih materijala u bilo kojoj formi, koja je usklađena na sistematski ili metodičan način i koja je individualno dostupna elektronskim ili drugim putem.

Zaštita zbirke po ovom zakonu ne obuhvata njenu sadržinu i ne ograničava prava na samoj toj sadržini.

Zaštita zbirke po ovom zakonu ne obuhvata računarske programe koji se upotrebljavaju za izradu ili rad elektronskih baza podataka.

Pravo iz člana 18 ovog zakona ne primjenjuje se na zbirke.

Nezaštićene tvorevine

Član 8

Autorsko pravna zaštita ne obuhvata:

- 1) ideje, principe i otkrića;
- 2) službene tekstove iz oblasti zakonodavstva, uprave i pravosuđa;
- 3) službene prevode iz tačke 2 ovog člana;
- 4) izraze tradicionalne kulture (u daljem tekstu: folklorna djela);
- 5) dnevne vijesti ili druge podatke, koji imaju karakter običnih medijskih informacija.

ODJELJAK B

AUTOR

Fizičko lice

Član 9

Autor je fizičko lice koje je stvorilo autorsko djelo.

Pretpostavka autorstva

Član 10

Autorom se smatra lice čije je ime, pseudonim ili znak na uobičajen način naznačen na djelu ili naveden prilikom objavljivanja djela, dok se ne dokaže suprotno.

Ako autor nije poznat, smatra se da je lice koje je izdalo djelo ovlašćeno da ostvaruje autorska prava na djelu, a ako ni ime, pseudonim ili znak tog lica nije naznačen, ovlašćenim licem smatra se lice koje je objavilo djelo.

Ako se utvrdi identitet autora djela, lice iz stava 2 ovog člana dužno je da autoru preda sve ostvarene prihode i druga prava koja proizilaze iz autorskog prava.

Koautori

Član 11

Ako je autorsko djelo stvoreno zajedničkim stvaralačkim radom dva ili više lica i čini nedjeljivu cjelinu, svi koautori imaju na djelu zajedničko autorsko pravo.

Autorska prava na djelu iz stava 1 ovog člana ostvaruju zajedno svi koautori, a koautor ne smije zabraniti ostvarivanje tih prava drugim koautorima protivno načelu savjesnosti i poštenja.

Udjeli koautora se određuju srazmjerno stvarnom doprinosu svakog koautora u stvaranju djela.

Autori spojenih djela

Član 12

Dva ili više autora mogu spojiti svoja djela radi zajedničkog iskorišćavanja.

Autorska prava na djelu iz stava 1 ovog člana ostvaruju zajedno svi autori spojenih djela, a pojedini autor ne smije zabraniti ostvarivanje tih prava drugim autorima spojenog djela protivno načelu savjesnosti i poštenja.

Udjeli autora spojenih djela određuju se srazmjerno stvarnom doprinosu svakog pojedinog autora u spojenom djelu.

ODJELJAK C

AUTORSKA PRAVA

Odsjek 1.

Izvor autorskog prava

Član 13

Autor stiče autorsko pravo stvaranjem autorskog djela.

Autorsko pravo obuhvata moralna prava, imovinska prava i druga prava autora.

Odsjek 2.

Moralna prava

Sadržaj

Član 14

Moralnim pravima štite se duhovne i lične veze autora sa djelom.

Ostvarivanje moralnih prava može biti ograničeno samo ako je to uslovljeno načinom iskorišćavanja djela i u drugim slučajevima utvrđenim ovim zakonom.

Pravo prve objave

Član 15

Autor ima isključivo pravo da odredi hoće li, kada, gdje i kako će se prvi put objaviti njegovo djelo.

Do prvog objavljivanja djela, samo autor ima isključivo pravo da daje javna obavještenja o sadržini djela ili da opisuje svoje djelo.

Pravo autorstva

Član 16

Autor ima isključivo pravo da bude priznat kao autor svog djela, na način da njegovo ime bude naznačeno na djelu i u vezi sa njegovim djelom.

Autor može odrediti da se njegovo pravo autorstva naznači na drugi način.

Pravo na poštovanje djela

Član 17

Autor ima isključivo pravo da se suprotstavi svakom iskrivljenju, sakaćenju svog djela ili drugoj povredi u vezi sa njegovim djelom, ako se tim radnjama ugrožavaju ili mogu ugroziti njegova čast ili ugled.

Pravo pokajanja

Član 18

Autor ima isključivo pravo da u pisanoj formi opozove ustupljeno imovinsko pravo na svom djelu od sticaoca prava (u daljem tekstu: pravo pokajanja), ako za to postoje ozbiljni moralni razlozi i pod uslovom da sticaocu prava naknadi nastalu stvarnu štetu.

Sticalac prava dužan je da, u roku od tri mjeseca od prijema izjave o opozivu prava iz stava 1 ovog člana, saopšti autoru iznos nastale stvarne štete.

Ako sticalac prava ne saopšti autoru iznos nastale stvarne štete, izjava o opozivu prava proizvodi pravno dejstvo istekom roka iz stava 2 ovog člana.

Izjava o opozivu ustupljenog imovinskog prava proizvodi pravno dejstvo od dana kada autor položi obezbjeđenje nastale štete iz stava 2 ovog člana.

Odsjek 3.

Imovinska autorska prava

Sadržaj

Član 19

Imovinskim autorskim pravima štite se ekonomski interesi autora.

Autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani iskorišćavanje svog djela ili njegovih primjeraka.

Iskorišćavanje autorskog djela dozvoljeno je samo kada autor, pod uslovima koje odredi, ustupi odgovarajuće autorsko imovinsko pravo, osim ako ovim zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.

Za svako iskorišćavanje autorskog djela od strane drugog lica autoru pripada autorski honorar (u daljem tekstu: honorar), odnosno pravična naknada (u daljem tekstu: naknada), ako ovim zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.

Vrste imovinskih prava autora

Član 20

Autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani:

- 1) pravo umnožavanja;
- 2) pravo distribuiranja;
- 3) pravo davanja u zakup;
- 4) pravo davanja na poslugu;
- 5) pravo javnog izvođenja;
- 6) pravo javnog saopštavanja sa fonograma ili videograma;
- 7) pravo javnog prikazivanja;

- 8) pravo emitovanja;
- 9) pravo reemitovanja;
- 10) pravo kablovske retransmisije;
- 11) pravo javnog saopštavanja djela koje se emituje;
- 12) pravo na drugo javno saopštavanje;
- 13) pravo stavljanja djela na raspolaganje javnosti;
- 14) pravo na preradu djela;
- 15) pravo audiovizuelne adaptacije.

Pravo umnožavanja

Član 21

Autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani umnožavanje, odnosno bilježenje svog djela na materijalnom nosaču, koje se vrši posredno ili neposredno, trajno ili privremeno, djelimično ili u cjelini, na bilo koji način i u bilo kom obliku.

Umnožavanje iz stava 1 ovog člana naročito obuhvata grafičko umnožavanje, fotografsko umnožavanje, tonsko ili vizuelno snimanje, trodimenzionalno umnožavanje, građenje arhitektonskog objekta prema projektu i bilježenje u digitalnom obliku.

Pravo distribuiranja

Član 22

Autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani distribuiranje javnosti originala i kopija svog djela prodajom ili prenosom svojine na drugi način.

Distribuiranje iz stava 1 ovog člana obuhvata i nudišenje javnosti, državinu i uvoz originala ili kopija djela, ako se te radnje vrše sa namjerom njihovog distribuiranja.

Na pravo distribuiranja primjenjuje se član 42 ovog zakona.

Pravo davanja u zakup

Član 23

Autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani davanje originala i kopija svog djela na upotrebu na ograničeno vrijeme, uz neposrednu ili posrednu imovinsku korist (zakup).

Stav 1 ovog člana ne odnosi se na originale i kopije:

- 1) izgrađenih arhitektonskih objekata;
- 2) djela primijenjene umjetnosti i industrijskog dizajna;
- 3) stavljanje za priručnu upotrebu na licu mjesta;
- 4) koji se upotrebljavaju u okviru radnog odnosa.

Pravo davanja na poslugu

Član 24

Autor ima isključivo pravo da institucijama dostupnim javnosti dozvoli ili zabrani davanje originala ili kopija svog računarskog programa drugome na poslugu na ograničeno vrijeme, bez posredne ili neposredne imovinske koristi.

Autor ima pravo na naknadu za davanje na poslugu svojih autorskih djela u obliku bibliotečke građe u institucijama dostupnim javnosti.

Stav 2 ovog člana ne odnosi se na originale i kopije:

- 1) bibliotečkog materijala u nacionalnoj, školskim bibliotekama svih stepena i u specijalnim bibliotekama;
- 2) koji se stavljaju za priručnu upotrebu na licu mjesta u biblioteci ili za poslugu između biblioteka;
- 3) koji se upotrebljavaju u okviru radnog odnosa.

Pravo javnog izvođenja

Član 25

Autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani:

- 1) recitovanje svog književnog djela javnosti izvođenjem uživo (pravo javnog recitovanja);
- 2) izvođenje uživo javnosti svog muzičkog djela (pravo javnog muzičkog izvođenja);
- 3) predstavljanje svog djela javnosti izvođenjem uživo na pozornici (pravo javnog pozorišnog predstavljanja).

Autor ima isključivo pravo da drugome dozvoli ili zabrani saopštavanje javnosti recitacija, izvođenja i predstavljanja iz stava 1 ovog člana, van izvornog prostora i uz pomoć zvučnika, ekrana ili sličnih tehničkih uređaja (pravo javnog prenošenja).

Pravo javnog saopštavanja djela sa fonograma ili videograma

Član 26

Autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani saopštavanje javnosti recitacija, izvođenja i predstavljanja, koji su snimljeni na fonogramu ili videogramu.

Pravo javnog prikazivanja

Član 27

Autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani saopštavanje javnosti svojih audiovizuelnih i fotografskih djela, likovnih djela i djela arhitekture, naučnih i tehničkih djela uz pomoć tehničkih uređaja.

Pravo emitovanja

Član 28

Autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani emitovanje svog djela.

Emitovanjem, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se saopštavanje javnosti djela putem radijskih ili televizijskih programskih signala, namijenjenih javnosti, bežičnim sredstvima (uključujući i satelitsko emitovanje) ili žičnim (uključujući i kablovske i mikrotalasne sisteme).

Satelitskim emitovanjem iz stava 1 ovog člana smatra se i slanje programskih signala namijenjenih za javni prijem, pod kontrolom i uz odgovornost radiodifuzne organizacije, u neprekidnom komunikacionom lancu prema satelitu i nazad na zemlju.

Ako su signali kodirani, smatra se da je nastupilo satelitsko emitovanje iz stava 3 ovog člana, pod uslovom da su sredstva za dekodiranje signala dostupna javnosti preko radiodifuzne organizacije ili na osnovu njenog ovlašćenja.

Satelitom iz stava 3 ovog člana, smatra se satelit koji radi na frekvencijskim područjima koja su, u skladu sa propisima kojima se uređuju elektronske komunikacije, rezervisana za emitovanje signala namijenjenih za javni prijem ili zatvorenu ličnu komunikaciju.

Uslovi pod kojima se odvija individualni prijem signala namijenjenog za zatvorenu ličnu komunikaciju moraju biti uporedivi sa uslovima pod kojima se odvija prijem signala namijenjenog za javnost.

Pravo reemitovanja i pravo kablovske retransmisije

Član 29

Autor ima isključivo pravo da drugome dozvoli ili zabrani istovremeno, nepromijenjeno i neskrraćeno emitovanje svog djela koje se emituje:

- 1) bežičnim putem od strane druge radiodifuzne organizacije (pravo reemitovanja);
- 2) preko kablovskog ili mikrotalasnog sistema ili se djelo izvorno emituje iz druge države (pravo kablovske retransmisije).

Pravo javnog saopštavanja djela koje se emituje

Član 30

Autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani da se njegovo djelo, koje se emituje, saopštava javnosti putem zvučnika, ekrana ili sličnih tehničkih uređaja.

Pravo na drugo javno saopštavanje

Član 30a

Pored prava iz čl. 28, 29 i 30 ovog zakona, autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani drugo javno saopštavanje njegovog djela žičnim ili bežičnim sredstvima.

Pravo stavljanja djela na raspolaganje javnosti

Član 31

Autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani stavljanje djela na raspolaganje javnosti žičnim ili bežičnim putem, na način koji omogućava licima iz javnosti pristup djelu sa mjesta i u vrijeme koje oni odaberu.

Pravo na preradu djela

Član 32

Autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani pozorišnu adaptaciju, muzičko aranžiranje, prevođenje, promjenu ili drugu preradu djela.

Pravo iz stava 1 ovog člana obuhvata i uključivanje autorskog djela u novo djelo u nepromijenjenom obliku.

Odsjek 4.

Druga prava autora

Pravo na pristup djelu

Član 33

Autor ima pravo da od držaoca zahtijeva pristup originalu ili kopiji djela, ako je to neophodno radi umnožavanja ili prerade djela i ako se time bitno ne ugrožavaju opravdani interesi držaoca.

Autor može zahtijevati od držaoca da mu preda original djela likovne umjetnosti ili fotografije radi njegovog izlaganja u Crnoj Gori, u neprekidnom roku do 60 dana, ako za to iskaže interes od višeg značaja.

Predaja originala iz stava 2 ovog člana može se usloviti polaganjem dovoljne garancije ili zaključivanjem osiguranja u visini tržišne vrijednosti originala djela.

Autor je dužan da pristup djelu ili izlaganje djela izvrši sa što manje neprijatnosti za držaoca o svom trošku i objektivno je odgovoran za štetu na originalu ili kopiji djela.

Pravo slijeđenja

Član 34

Ako je originalno djelo likovne umjetnosti, nakon prvog otuđenja od strane autora, prodato, autor ima pravo da o prodaji bude obaviješten (u daljem tekstu: pravo slijeđenja) i pravo na naknadu u skladu sa članom 35 ovog zakona, ukoliko se prodavac, kupac ili posrednik profesionalno bave prodajom umjetničkih djela (umjetničke galerije i aukcijske kuće).

Za obaveze iz stava 1 ovog člana solidarno odgovaraju prodavac, kupac i posrednik.

Kopijama djela likovne umjetnosti iz stava 1 ovog člana smatraju se originali koje je stvorio sam autor u ograničenom broju ili po njegovom ovlaštenju drugo lice i koji su opremljeni brojem i potpisom umjetnika.

Autor se ne može odreći prava iz stava 1 ovog člana, ne može njime raspolagati niti ovo pravo može biti predmet izvršenja.

Naknada iz prava slijeđenja

Član 35

Obaveza plaćanja naknade za prava slijeđenja iz člana 34 stav 1 ovog zakona nastaje ako maloprodajna cijena originala iznosi najmanje 1000 EUR i određuje se procentualno od maloprodajne cijene bez poreza na sljedeći način:

- 1) 4% za dio cijene od 1000 do 50 000 EUR;
- 2) 3% za dio cijene od 50 000,01 do 200 000 EUR;
- 3) 1% za dio cijene od 200 000,01 do 350 000 EUR;
- 4) 0,5% za dio cijene od 350 000,01 do 500 000 EUR;
- 5) 0,25% za dio cijene iznad 500 000 EUR.

Naknada iz stava 1 ovog člana ne može preći iznos od 12.500 EUR.

Pravo na naknadu

Član 36

Autor ima pravo na dio naknade za zvučno ili vizuelno snimanje ili fotokopiranje svog djela, koje se vrši u skladu sa članom 52 ovog zakona.

Naknada za zvučno ili vizuelno snimanje naplaćuje se od prve prodaje ili uvoza:

- 1) tehničkih uređaja za zvučno ili vizuelno snimanje i
- 2) praznih nosača zvuka i slike.

Naknada za fotokopiranje naplaćuje se od prve prodaje ili uvoza tehničkih uređaja za fotokopiranje.

Uvozom iz st. 2 i 3 ovog člana smatra se stavljanje robe u slobodan promet u skladu sa carinskim propisima.

Fotokopiranje iz stava 1 ovog člana obuhvata i druge tehničke postupke umnožavanja, a tehnički uređaji za zvučno ili vizuelno snimanje obuhvataju i druge uređaje sa sličnim efektima.

Autor se ne može odreći prava iz stava 1 ovog člana, ne može njime raspolagati niti ovo pravo može biti predmet izvršenja.

Solidarni dužnici

Član 37

Obveznik naknade iz člana 36 stav 1 ovog zakona je proizvođač, odnosno uvoznik uređaja, odnosno nosača zvuka i slike.

Proizvođač i uvoznik solidarno odgovaraju za plaćanje naknade iz člana 36 ovog zakona.

Lica iz stava 1 ovog člana ne plaćaju naknadu za uređaje i nosače koji su namijenjeni za:

- 1) izvoz;
- 2) komercijalno umnožavanje autorskih djela za koje je propisana obaveza pribavljanja dozvole nosioca prava;
- 3) umnožavanje autorskih djela za potrebe lica sa invaliditetom;
- 4) uvoz za lično i nekomercijalno korišćenje, kao sastavni dio ličnog prtljaga.

Lice iz stava 1 ovog člana dužno je da organizaciji za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava podnosi izvještaj o tipu i broju proizvedenih ili uvezenih uređaja i nosača, kvartalno u toku kalendarske godine.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava može podatke i informacije iz stava 4 ovog člana koristiti samo u svrhu ostvarivanja prava po ovom zakonu.

Visina naknade

Član 38

Naknada iz člana 36 ovog zakona, koja pripada svim nosiocima prava po ovom zakonu, određuje se sporazumom koji zaključuju organizacije za kolektivno ostvarivanje prava sa proizvođačima i uvoznicima, u skladu sa članom 172 ovog zakona.

Iznosi naknade iz stava 1 ovog člana određuju se za:

- 1) svaku vrstu uređaja po komadu za zvučno snimanje i svaki uređaj za vizuelno snimanje;
- 2) svaki uređaj koji funkcioniše bez nosača zvuka i slike u dvostrukom iznosu od iznosa utvrđenog za uređaje iz tačke 1 ovog stava;
- 3) nosač zvuka i slike po komadu u zavisnosti od dužine trajanja snimka;
- 4) za svaki uređaj za fotokopiranje u zavisnosti od njegovog kapaciteta (broja kopija u minuti), kao i u zavisnosti od mogućnosti kopiranja u boji (za koji se naknada može odrediti u dvostrukom iznosu u odnosu na visinu naknade koja se odredi za crno bijele kopije) i sl.

Prilikom utvrđivanja naknade iz stava 2 ovog člana iznosi se mogu uvećati ili umanjiti u zavisnosti od primjene tehnoloških mjera iz člana 186 ovog zakona.

Odsjek 5.

Odnos između autorskog i svojinskog prava

Nezavisnost autorskog prava

Član 39

Autorsko pravo je nezavisno i usklađeno sa svojinskim pravom ili drugim stvarnim pravima na stvari u koju je uključeno autorsko djelo, ako zakonom nije drukčije određeno.

Odvojenost prava kod njihovog ustupanja

Član 40

Ustupanje pojedinačnih imovinskih prava ili drugih prava autora na njegovom autorskom djelu je bez uticaja na svojinu stvari u kojoj je djelo sadržano, ako zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.

Ustupanje svojine na stvari u koju je uključeno autorsko djelo je bez uticaja na pojedinačna imovinska prava ili druga prava autora u pogledu njegovog autorskog djela, ako zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.

Zajednička bračna imovina

Član 41

U zajedničku bračnu imovinu mogu se uračunati samo imovinske koristi koje proizilaze iz iskorišćavanja autorskog prava.

Iscrpljenje prava distribuiranja

Član 42

Pravo distribuiranja je iscrpljeno za područje Crne Gore u pogledu originala i kopija djela, ako je prva prodaja ili drugo ustupanje svojine na toj stvari u Crnoj Gori izvršeno od strane nosioca prava ili uz njegovu dozvolu.

Pravo distribuiranja je iscrpljeno za područje Evropske unije odnosno država članica Evropskog ekonomskog prostora u pogledu originala i kopija djela, ako je prva prodaja ili drugo ustupanje svojine na toj stvari u Evropskoj uniji odnosno državama članicama Evropskog ekonomskog prostora izvršeno od strane nosioca prava ili uz njegovu dozvolu.

Rekonstrukcija arhitektonskih objekata

Član 43

Vlasnik izgrađenog arhitektonskog objekta može bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade koristiti skicu ili projekat u svrhu rekonstrukcije tog objekta.

Vlasnik izgrađenog arhitektonskog objekta može bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade preraditi taj objekat.

Vlasnik je dužan da u slučaju iz stava 2 ovog člana poštuje autorovo moralno pravo iz člana 17 ovog zakona.

Zaštita originala djela

Član 44

Vlasnik originala djela koji ima namjeru da djelo uništi dužan je da to djelo ponudi autoru po cijeni materijala uloženog u djelo, ako se, obzirom na okolnosti, može pretpostaviti da autor ima opravdani interes za očuvanje originala djela.

Ako povraćaj iz stava 1 ovog člana nije moguć, vlasnik je dužan da na odgovarajući način omogući autoru izradu kopije djela.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, autor izgrađenog arhitektonskog objekta ima samo pravo da izradi fotografije djela i o svom trošku traži kopije projekta.

ODJELJAK D

OGRANIČENJA SADRŽAJA AUTORSKOG PRAVA

Dozvoljena ograničenja

Član 45

Ograničenja autorskog prava dozvoljena su samo u slučajevima iz člana 43, čl. 46 do 61, čl. 76, 113, 114 i 144 ovog zakona, ako nijesu u suprotnosti sa uobičajenim iskorišćavanjem djela i ako se time ne nanosi nerazumna šteta legitimnim interesima autora.

Ograničenja autorskog prava iz stava 1 ovog člana ne mogu biti predmet odricanja.

Odredbe ugovora, odnosno drugog akta kojim se korisnik odriče dozvoljenih ograničenja iz stava 1 ovog člana, ništave su.

Prilikom iskorišćavanja djela iz stava 1 ovog člana korisnik je dužan da navede izvor i autora djela, osim ako to nije moguće.

Odsjek 1.

Zakonska licenca

Obrazovna nastava i štampani mediji

Član 46

Bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava, a uz obavezu plaćanja naknade, dozvoljeno je:

- 1) koristiti djelove objavljenog autorskog djela samo za ilustracije za potrebe izvođenja nastave prema javnom obrazovnom programu ili naučno istraživanje, u čitankama i udžbenicima, koja objedinjavaju djela više autora;
- 2) koristiti pojedino objavljeno djelo iz oblasti fotografije, likovne umjetnosti, arhitekture, primijenjene umjetnosti, industrijskog dizajna i kartografije samo za ilustraciju za potrebe izvođenja nastave prema javnom obrazovnom programu ili naučno istraživanje, u čitankama i udžbenicima, koja objedinjavaju djela više autora;
- 3) umnožavati u štampanim medijima ili u obliku pregleda štampe (kliping) objavljene članke, emitovana djela i djela sličnog karaktera o tekućim ekonomskim, političkim ili vjerskim pitanjima, ako ta prava nijesu izričito zadržana.

Stav 1 ovog člana shodno se primenjuje i na saopštavanje javnosti djela iz stava 1 ovog člana.

Javne ustanove

Član 47

Bez sticanja odgovarajućeg autorskog imovinskog prava, a uz obavezu plaćanja naknade, dozvoljeno je umnožavanje i reemitovanje emisija u okviru javnih ustanova, kao što su studentski domovi, bolnice ili zatvori, ako se vrši bez neposredne ili posredne imovinske koristi.

Lica sa invaliditetom

Član 48

Bez sticanja odgovarajućeg autorskog imovinskog prava, a uz obavezu plaćanja naknade, dozvoljeno je za potrebe lica sa invaliditetom koristiti autorsko djelo:

- 1) za prilagođavanje ako djelo nije dostupno u traženom obliku;
- 2) ako se korišćenje direktno odnosi na posebne potrebe lica;
- 3) ako je korišćenje ograničeno na obim posebnih potreba;
- 4) ako se obavlja bez neposredne ili posredne imovinske koristi.

Odsjek 2.

Slobodno korišćenje

Privremene radnje umnožavanja

Član 49

Dozvoljeno je, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, privremeno umnožavanje autorskog djela, ako:

- 1) je umnožavanje prolazno ili slučajno;

- 2) umnožavanje čini sastavni ili bitni dio tehnološkog procesa;
- 3) je isključiva svrha umnožavanja da omogući prenos podataka u računarskoj mreži između dva ili više lica preko posrednika ili drugo korišćenje u skladu sa zakonom;
- 4) umnožavanje nema nezavisan ekonomski značaj.

Pravo na informaciju

Član 50

Dozvoljeno je, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, u obimu koji je opravdan svrhom informisanja:

- 1) prilikom obavještanja o dnevnim događajima reprodukovati djela koja se gledaju ili slušaju po proteku tog događaja,
- 2) pripremati i umnožavati rezimee objavljenih novinskih ili sličnih članaka u obliku pregleda štampe,
- 3) koristiti političke govore, kao i izvode sa javnih predavanja i slična djela.

Stav 1 ovog člana shodno se primjenjuje na saopštavanje javnosti djela iz stava 1 ovog člana.

Autor ima isključivo pravo na izradu zbirke djela iz stava 1 tačka 3 ovog člana.

Podučavanje

Član 51

Dozvoljeno je, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, u svrhu obrazovanja i vaspitanja (predškolska i školska nastava, istraživanje, ispiti), odnosno ilustracije i bez postizanja neposredne ili posredne imovinske koristi:

- 1) saopštavati javnosti objavljeno djelo u obliku neposredne nastave;
- 2) javno izvoditi objavljeno djelo na školskim proslavama bez plaćanja ulaznice i pod uslovom da interpretatori ne primaju naknadu za svoje interpretacije;
- 3) javno saopštavanje emitovanih školskih tv i radio emisija.

Umnožavanje za privatne i druge interne potrebe

Član 52

Dozvoljeno je, pod uslovom iz člana 36 ovog zakona, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, umnožavanje objavljenog djela:

- 1) fizičkom licu:
  - a) na papiru ili drugom sličnom sredstvu uz korišćenje odgovarajuće fotografske tehnike ili drugog postupka sa sličnim efektima,
  - b) na drugom sredstvu ako je umnožavanje izvršeno radi privatnog korišćenja, ako kopije nijesu dostupne javnosti i ako se umnožavanje ne vrši radi neposredne ili posredne imovinske koristi;
- 2) javnom arhivu, biblioteci, muzeju i obrazovnoj ili istraživačkoj ustanovi na bilo kom sredstvu, ako se umnožavanje vrši iz primjerka u svojini tog pravnog lica za interno korišćenje i pod uslovom da se ne vrši radi neposredne ili posredne imovinske koristi.

Zabranjeno je umnožavanje iz stava 1 ovog člana u obimu čitave knjige, muzičkih notnih materijala, elektronskih baza podataka, računarskih programa, kao i građenje arhitektonskih objekata prema projektu i na osnovu primjeraka koji su protivpravno umnoženi ili stavljeni na raspolaganje javnosti.

Citati

Član 53

Dozvoljeno je, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, korišćenje citata objavljenog djela u drugom glavnom djelu, ako se citat koristi radi kritike, potvrde ili reference, ako je u skladu sa poštenom praksom i ako se vrši u obimu potrebnom za tu svrhu.

Službeni postupci

Član 54

Dozvoljeno je, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, koristiti objavljeno autorsko djelo radi javne bezbjednosti Crne Gore, kao i sprovođenja postupka pred sudskim ili drugim državnim organima, odnosno arbitražom.

Djela koja se nalaze na javnim mjestima

Član 55

Dozvoljeno je, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, koristiti djela koja su trajno izložena u parkovima, na ulicama, trgovima i drugim javnim mjestima.

Djela iz stava 1 ovog člana ne smiju se umnožavati u trodimenzionalnoj formi, koristiti za istu svrhu u koju se koristi izvorno djelo i koristiti radi postizanja neposredne ili posredne imovinske koristi.

Slučajna i akcesorna djela

Član 56

Objavljeno djelo, koje je slučajno uključeno u drugi predmet ili koje je u odnosu na taj predmet od sporedne i sekundarne važnosti, može se, prilikom upotrebe tog predmeta, koristiti bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade.

Javna izložba ili prodaja umjetničkih djela

Član 57

Organizator javne izložbe ili javne prodaje umjetničkih djela može, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, koristiti ta djela u svrhu i u obimu potrebnom za reklamiranje i promociju tih događaja, a bez neposredne ili posredne imovinske koristi.

Slobodne prerade

Član 58

Dozvoljeno je, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, vršiti preradu objavljenog djela, ako:

- 1) se vrši privatna ili druga interna prerada, koja nije namijenjena i dostupna javnosti;
- 2) je djelo prerađeno u parodiju, karikaturu ili pastiš, ako se time ne izaziva konfuzija u pogledu izvora djela;
- 3) je neophodna, obzirom na namjeru korišćenja djela.

Demonstriranje i popravke uređaja

Član 59

U servisima i prodajnim objektima u kojima se popravljaju ili prodaju fonogrami, videogrami i uređaji za njihovo korišćenje ili prijem mogu se umnožavati ili saopštavati javnosti autorska djela, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, u obimu potrebnom za demonstraciju i popravku fonograma, videograma i uređaja.

Istraživanje putem određenih terminala

Član 60

Fizička lica mogu, radi istraživanja ili ličnog učenja, koristiti autorska djela preko određenih terminala u prostorijama arhiva i biblioteka, muzeja i vaspitnih ili naučnih ustanova iz njihovih zbirki, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, ako korišćenje tih djela nije uslovljeno kupovinom ili licenciranjem.

Baze podataka

Član 61

Zakoniti korisnik objavljene baze podataka ili njene kopije može, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, koristiti tu bazu ako je to potrebno radi pristupa i uobičajenog korišćenja njene sadržine.

Ako je korisnik ovlašćen za korišćenje dijela baze podataka, stav 1 ovog člana primjenjuje se na taj dio.

Odredba ugovora koja je suprotna st. 1 i 2 ovog člana ništavna je.

ODJELJAK E

TRAJANJE ZAŠTITE AUTORSKOG PRAVA

Period

Član 62

Zaštita autorskog prava traje za života autora i do isteka 70 godina poslije njegove smrti, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Zaštita prava autora iz čl. 16 i 17 ovog zakona traje i poslije isteka roka iz stava 1 ovog člana.

Koautori

Član 63

Zaštita autorskih prava koautora traje do isteka 70 godina od smrti koautora koji je posljednji umro.

Zaštita autorskog prava koautora audiovizuelnog djela traje do isteka 70 godina od smrti posljednjeg od sledećih koautora iz člana 104 ovog zakona: glavnog režisera, pisca scenarija, autora dijaloga i autora muzike posebno komponovane za audiovizualno djelo.

Zaštita autorskih prava koautora muzičkih djela sa riječima, i to autora teksta i kompozitora muzike, traje do isteka 70 godina od smrti posljednjeg koautora, nezavisno od spajanja njihovih doprinosa u tim djelima kao nedjeljivih cjelina u skladu sa članom 11 ovog zakona, ako su doprinosi koautora konkretno kreirani za to muzičko djelo.

Anonimna i pseudonimna djela

Član 64

Zaštita autorskog prava na anonimnim ili pseudonimnim djelima traje do isteka 70 godina od dana objavljivanja djela.

Ako pseudonim ne dovodi u sumnju identitet autora ili ako autor otkrije svoj identitet prije isteka roka iz stava 1 ovog člana, na zaštitu autorskog prava primjenjuju se rokovi iz člana 62 ovog zakona.

Kolektivna djela

Član 65

Autorsko pravo na kolektivnim djelima traje do isteka 70 godina od dana objavljivanja djela, osim ako su fizička lica koja su učestvovala u stvaranju autorskog djela naznačena u njemu.

Poseban rok za određena neobjavljena djela

Član 66

Za autorsko djelo za koje se rok zaštite po ovom zakonu ne računa od smrti autora ili koautora, a koje nije zakonito objavljeno do isteka 70 godina od njegovog nastanka, zaštita prestaje istekom tog roka.

Djela u nastavcima

Član 67

Ako se trajanje autorskog prava u skladu sa ovim zakonom računa od zakonitog objavljivanja djela, a djelo je objavljivano u toku određenog vremenskog perioda u knjigama, djelovima, nastavcima, izdanjima ili epizodama, rok zaštite teče posebno za svaki od tih elemenata.

Zbirke

Član 68

Nebitne promjene u izboru, usklađivanju ili rasporedu sadržine zbirke ne produžavaju rok zaštite autorskog prava.

Nebitnim promjenama iz stava 1 ovog člana smatraju se dodaci, brisanja ili promjene u izboru, usklađivanju ili

rasporedu, koje nijesu od uticaja na kvantitet i kvalitet zbirke, a potrebni su kako bi zbirka ostvarivala funkciju po zamisli autora.

Računanje rokova

Član 69

Rokovi trajanja zaštite autorskog prava, radi utvrđivanja datuma njegovog prestanka, računaju se od 1. januara godine koja neposredno slijedi za godinom u kojoj je nastupio događaj od koga se računa početak roka.

ODJELJAK F

KORIŠĆENJE DJELA ILI FONOGRAMA ČIJI AUTOR ILI NOSILAC PRAVA NIJE UTVRĐEN ILI PRONAĐEN

Djela siročad

Član 69a

Djelom ili fonogramom čiji autor odnosno nosilac prava nije utvrđen ili pronađen (u daljem tekstu: djelo siročće) smatra se djelo ili fonogram za koje nije utvrđen nosilac prava na tom djelu ili fonogramu ili, ako je utvrđen jedan ili više nosilaca prava, nijedan od njih nije pronađen u postupku pažljivog pretraživanja u skladu sa članom 69e ovog zakona i evidentiran u skladu sa članom 69f ovog zakona.

U slučaju postojanja više nosilaca prava na djelu ili fonogramu, od kojih nijesu svi utvrđeni ili su utvrđeni, ali nijesu pronađeni i pored pažljivog pretraživanja iz stava 1 ovog člana i evidentirani u skladu sa članom 69f ovog zakona, djelo ili fonogram iz stava 1 ovog člana mogu se koristiti za umnožavanje iz čl. 21 i 127 tačka 1 ovog zakona i stavljanje na raspolaganje javnosti iz čl. 31 i 127 tačka 4 ovog zakona, ako su organizaciji iz stava 4 ovog člana dali dozvolu za to korišćenje nosioci prava na tom djelu, odnosno fonogramu koji su utvrđeni i pronađeni.

Davanje dozvole iz stava 2 ovog člana ne utiče na prava na djelu ili fonogramu nosilaca prava koji su utvrđeni i pronađeni.

Djela i fonograme iz st. 1 i 2 ovog člana mogu da koriste javno dostupne biblioteke, obrazovne ustanove i muzeji, arhive, organizacije za filmsko i audio nasljeđe i javne radio difuzne organizacije, osnovane u Crnoj Gori radi izvršavanja poslova od javnog interesa.

Djela i fonograme iz st. 1 i 2 ovog člana mogu da koriste javno dostupne biblioteke, obrazovne ustanove i muzeji, arhive, organizacije za filmsko i audio nasljeđe i javne radio difuzne organizacije, osnovane u državama članicama Evropske unije odnosno državama članicama Evropskog ekonomskog prostora radi izvršavanja poslova od javnog interesa.

Odredbe st. 1 do 5 ovog člana i čl. 69b do 69h ovog zakona ne utiču na odredbe ovog zakona o anonimnim ili pseudonimnim djelima i aranžmane u pogledu kolektivnog ostvarivanja prava.

Obim primjene

Član 69b

Odredbe člana 69a i čl. 69c do 69h ovog zakona primjenjuju se na djela i fonograme koja su zaštićena autorskim pravom i fonograme zaštićene srodnim pravima koja su prvi put objavljena u Crnoj Gori i na neobjavljena djela i fonograme koja po prvi put emitovana u Crnoj Gori i to:

- 1) djela objavljena u obliku knjiga, žurnala, novina, časopisa ili drugih izdanja koja čine sastavni dio zbirki javnosti dostupnih biblioteka, obrazovnih ustanova ili muzeja kao i zbirki arhiva ili institucija za filmsko ili audio nasljeđe;
- 2) kinematografska ili audiovizuelna djela i fonograme koji čine sastavni dio zbirki javnosti dostupnih biblioteka, obrazovnih ustanova ili muzeja kao i zbirki arhiva ili organizacija za filmsko ili audio nasljeđe, i
- 3) kinematografska ili audiovizuelna djela i fonograme koji su nastali u produkciji javnih radiodifuznih organizacija do 31. decembra 2002. godine i koja se nalaze u njihovim arhivima.

Odredbe člana 69a i čl. 69c do 69h ovog zakona primjenjuju se na djela koja su zaštićena autorskim pravom i fonograme zaštićene srodnim pravima koji su prvi put objavljeni u državi članici Evropske unije odnosno državi članici Evropskog ekonomskog prostora i na neobjavljena djela i fonograme koji su po prvi put emitovani u državi članici Evropske unije odnosno državi članici Evropskog ekonomskog prostora i to na:

- 1) djela objavljena u obliku knjiga, žurnala, novina, časopisa ili drugih izdanja koja čine sastavni dio zbirki

javnosti dostupnih biblioteka, obrazovnih ustanova ili muzeja kao i zbirki arhiva ili institucija za filmsko ili audio nasljeđe;

- 2) kinematografska ili audiovizuelna djela i fonograme koji čine sastavni dio zbirki javnosti dostupnih biblioteka, obrazovnih ustanova ili muzeja kao i zbirki arhiva ili organizacija za filmsko ili audio nasljeđe, i
- 3) kinematografska ili audiovizualna djela i fonograme koji su nastali u produkciji javnih radiodifuznih organizacija do 31. decembra 2002. godine i koja se nalaze se u njihovim arhivima.

Određbe člana 69a i čl. 69c do 69h ovog zakona primjenjuju se i na:

- 1) djela i fonograme iz stava 1 ovog člana koji nijesu objavljeni ni emitovani, a koja su organizacije iz člana 69a stav 4 ovog zakona učinile javno dostupnim uz saglasnost nosilaca prava, pod uslovom da se opravdano može pretpostaviti da se nosioci prava neće protiviti korišćenjima iz člana 69c ovog zakona;
- 2) djela i druge zaštićene predmete koji su umetnuti, uključeni ili čine sastavni dio djela ili fonograma iz stava 1 ovog člana i tačke 1 ovog stava.

Dozvoljena korišćenja djela siročadi

Član 69c

Organizacije iz člana 69a stav 4 ovog zakona mogu da koriste djela siročad iz svojih zbirki na sljedeće načine:

- 1) stavljanjem djela siročadi na raspolaganje javnosti;
- 2) postupcima umnožavanja u skladu sa članom 21 ovog zakona, za potrebe digitalizacije, stavljanja na raspolaganje javnosti, indeksiranja, katalogizacije, očuvanja ili obnavljanja tog djela.

Korišćenje djela siročadi u skladu sa stavom 1 ovog člana dopušteno je radi vršenja poslova od javnog interesa tih organizacija, a naročito radi očuvanja i obnavljanja djela i fonograma koji čine sastavni dio njihovih zbirki i osiguravanja njihove dostupnosti za kulturne i obrazovne potrebe.

Organizacije iz člana 69a stav 4 ovog zakona mogu da ostvaruju prihode od korišćenja djela siročadi isključivo za potrebe podmirivanja svojih troškova digitalizacije djela siročadi i njihovog stavljanja na raspolaganje javnosti.

Organizacije iz člana 69a stav 4 ovog zakona, dužne su da, prilikom svakog korišćenja djela siročadi, navode imena utvrđenih autora i drugih nosilaca prava.

Određbe čl. 69a, 69b, st. 1 do 4 ovog člana i 69d do 69h ovog zakona ne utiče na slobodu ugovaranja organizacija iz člana 69a stav 4 ovog zakona u obavljanju poslova od javnog interesa, posebno u pogledu zaključivanja sporazuma o javno-privatnom partnerstvu.

Priznavanje statusa djela siročeta ustanovljeno u Evropskoj uniji

Član 69d

U smislu ovog zakona, djelom siročetom u Crnoj Gori smatra se i djelo ili fonogram koji se smatra djelom siročetom u državi članici Evropske unije.

Određba stava 1 ovog člana primjenjuje se i u slučaju postojanja više nosilaca prava na djelu ili fonogramu od kojih nijesu svi utvrđeni ili pronađeni na prava onih nosilaca prava koji nijesu utvrđeni ili pronađeni.

Pažljivo pretraživanje

Član 69e

Organizacije iz člana 69a stav 4 ovog zakona dužne su da radi utvrđivanja da li je djelo ili fonogram djelo siročete, prije njihovog korišćenja, obezbijede sprovođenje pažljivog pretraživanja za svako djelo ili drugi zaštićeni predmet, uvidom u odgovarajuće izvore podataka za određenu kategoriju djela i druge zaštićene predmete.

Izvore pažljivog pretraživanja primjerene određenim kategorijama djela ili fonograma propisuje Ministarstvo, uz prethodnu konsultaciju nosilaca prava i korisnika te kategorije djela ili fonograma.

Pažljivo pretraživanje sprovodi se:

- 1) uvidom u izvore utvrđene propisom iz stava 2 ovog člana, a koji su dostupni u Crnoj Gori;
- 2) uvidom u baze podataka javno dostupne putem interneta, koje osniva i kojima upravlja Zavod za harmonizaciju na unutrašnjem tržištu Evropske unije;
- 3) ako se iz izvora iz tač. 1 i 2 ovog stava ne može utvrditi ili pronaći nosilac prava i kada postoji saznanje da se odgovarajuće informacije o nosiocima prava mogu pronaći u drugim državama, vršenjem uvida u izvore informacija dostupne u tim državama.

Pažljivo pretraživanje sprovodi se u državi članici Evropske unije u kojoj je izvršeno prvo objavljivanje djela ili fonograma ili ako to djelo ili fonogram nije bilo objavljeno u državi članici Evropske unije, pažljivo pretraživanje sprovodi se u državi članici Evropske unije u kojoj je izvršeno prvo emitovanje, a za kinematografska ili audiovizuelna djela u državi članici Evropske unije u kojoj producent ima sjedište ili uobičajeno boravište ako producent tih djela ima sjedište ili uobičajeno boravište u drugoj državi članici Evropske unije.

U slučaju iz člana 69b stav 3 tačka 1 ovog zakona, pažljivo pretraživanje sprovodi se u državi članici Evropske unije u kojoj je osnovana organizacija koja je djelo ili fonogram učinila javno dostupnim uz saglasnost nosioca prava.

Evidencija o pažljivim pretraživanjima

Član 69f

Organizacija iz člana 69a stav 4 ovog zakona dužna je da vodi evidenciju o pažljivim pretraživanjima koje je sprovela i da nadležnom organu dostavlja informacije o:

- 1) rezultatima pažljivih pretraživanja koja je sprovela i na osnovu kojih je zaključila da se djelo ili fonogram smatraju djelom siročetom;
- 2) korišćenju djela siročeta u skladu sa odredbama čl. 69a do 69e, čl. 69g i 69h ovog zakona;
- 3) svim promjenama statusa djela siročeta u pogledu djela ili fonograma koje organizacije koriste, u skladu sa članom 69g ovog zakona;
- 4) kontakt podatke te organizacije (naziv, adresu, broj telefona, broj telefaksa, e-mail).

Informacije iz stava 1 ovog člana, osim informacija dostupnih u Zavodu za harmonizaciju na unutrašnjem tržištu Evropske unije, evidentiraju se u bazi podataka koja je javno dostupna putem interneta.

Bazu podataka iz stava 2 ovog člana uspostavlja, vodi i objavljuje na svojoj internet stranici nadležni organ.

Nadležni organ dužan je da nakon prijema informacije iz stava 1 ovog člana, bez odlaganja proslijedi Zavodu za harmonizaciju na unutrašnjem tržištu Evropske unije.

Okončanje statusa djela siročeta

Član 69g

Nosilac prava na djelu ili fonogramu koji se smatra djelom siročetom, može u svakom trenutku da okonča status djela siročeta.

Na djelo ili fonogram na kojem je okončan status djela siročeta ne primjenjuju se odredbe čl. 69a do 69c i čl. 69e do 69f ovog zakona.

Odredbe st. 1 i 2 ovog člana primjenjuju se i u slučaju postojanja više nosilaca prava na djelu ili fonogramu od kojih nijesu svi utvrđeni ili pronađeni.

Pravična naknada

Član 69h

Nosilac prava iz člana 69g ovog zakona, ima pravo na pravičnu naknadu za korišćenje djela i drugih predmeta zaštite u skladu sa članom 69c stav 1 ovog zakona do okončanja statusa djela siročeta.

Naknadu iz stava 1 ovog člana dužna je da isplati organizacija iz člana 69a stav 4 ovog zakona, na zahtjev nosioca prava na djelu ili fonogramu.

Visinu naknade iz stava 1 ovog člana, sporazumno utvrđuju nosilac prava iz člana 69g ovog zakona i organizacija iz člana 69a stav 4 ovog zakona.

Ako visina naknade ne može da se odredi sporazumno, naknadu određuje nadležni sud, imajući u vidu, naročito, kategoriju djela siročadi, vrijeme korišćenja, ciljeve Crne Gore po pitanju promocije kulture, nekomercijalnu svrhu korišćenja od strane organizacija iz člana 69a stav 4 ovog zakona i njihovo obavljanje poslova od javnog interesa kao što su promovisanje učenja i širenje kulture, kao i moguću štetu koja je nanijeta nosiocu prava.

Pravična naknada isplaćuje se za najviše tri godine unazad, računajući od dana okončanja statusa djela siročeta.

Pravo na pravičnu naknadu iz stava 1 ovog člana, zastarijeva u roku od godinu dana, od dana okončanja statusa djela siročeta.

Glava III

AUTORSKO PRAVO U PRAVNOM PROMETU

ODJELJAK A

OPŠTE ODREDBE

Nasljeđivanje

Član 70

Autorsko pravo kao cjelina, odnosno pojedinačna autorska prava nasljeđuju se.

Ako nema nasljednika, o zaštiti moralnih prava autora staraju se udruženja autora, kao i institucije iz oblasti nauke i umjetnosti.

Na nasljeđivanje autorskog prava primjenjuju se opšti propisi o nasljeđivanju, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Ustupanje pojedinačnih prava

Član 71

Autor ne može ustupiti svoja moralna prava drugim licima.

Autor može ustupiti svoja pojedinačna imovinska prava i pojedinačna druga prava autora (u daljem tekstu: prava) drugim licima ugovorom ili drugim pravnim aktom, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Na ustupanje prava primjenjuju se opšti propisi o obligacionim odnosima, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Izvršenje na autorskom pravu

Član 72

Autorsko pravo, nedovršeno i neobjavljeno djelo ne mogu biti predmet prinudnog izvršenja.

Predmet prinudnog izvršenja mogu biti samo imovinske koristi koje proizlaze iz autorskog prava.

Nosilac prava

Član 73

Prava koja na osnovu ovog zakona pripadaju autoru, uključujući pravo na zaštitu pred sudovima i drugim nadležnim organima (aktivna legitimacija), ima drugo lice u obimu u kome su mu ta prava ustupljena na osnovu zakona, ugovora ili drugog akta (nosilac prava).

Organizacije za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava, sindikalne organizacije, kao i organizacije koje se registruju za zaštitu autorskog prava, aktivno su legitimisane za zaštitu prava svojih članova pred sudovima i drugim nadležnim organima.

ODJELJAK B

OPŠTI DIO AUTORSKOG UGOVORNOG PRAVA

Obim ustupanja

Član 74

Prilikom ustupanja prava iz člana 71 stav 2 ovog zakona određuje se pravo koje se ustupa, vrsta ustupanja (neisključivo i isključivo), područje i period ustupanja, mogućnost daljeg ustupanja i drugi uslovi ustupanja.

Odvojeno ustupanje

Član 75

Ustupanje pojedinačnog imovinskog ili drugog prava autora nema uticaja na njegova druga prava, ako ovim zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.

Ustupanje prava umnožavanja ne obuhvata ustupanja prava njegovog tonskog ili vizuelnog snimanja i prava na njegovo bilježenje u digitalnom obliku iz člana 21 ovog zakona, osim ako ovim zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.

Ustupanje pojedinačnog prava ne uključuje ustupanje prava na naknadu iz čl. 34, 36 i 37 ovog zakona, ako ovim zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.

Ako je ustupljeno pravo davanja u zakup fonograma ili videograma sa autorskim djelom, autor zadržava pravo na naknadu od svakog takvog davanja u zakup.

Autor se ne može odreći prava iz stava 4 ovog člana, niti može njime raspolagati.

Zajedničko ustupanje

Član 76

Ustupanjem prava na umnožavanje djela iz člana 21 ovog zakona ustupa se i pravo distribuiranja kopija tog djela, ako ugovorom nije drukčije određeno.

Ustupanje prava emitovanja radiodifuznim organizacijama iz člana 28 ovog zakona obuhvata i pravo:

- 1) snimanja djela sopstvenim sredstvima i za sopstvene emisije, pod uslovom da ih emituje samo jednom i da te snimke uništi najkasnije mjesec dana od dana emitovanja (efemerni snimci);
- 2) prenosa efemernih snimaka javnom arhivu, ako su snimci od izuzetne dokumentarne vrijednosti.

Radiodifuzna organizacija je dužna da obavijesti autora u roku od sedam dana od dana izvršenja radnji iz stava 2 ovog člana.

Neisključivo i isključivo ustupanje

Član 77

Neisključivim ustupanjem autorskog imovinskog prava na sticaoca se prenosi pravo na iskorišćavanje autorskog djela, pored autora i drugih imalaca prava.

Isključivim ustupanjem autorskog imovinskog prava na sticaoca se prenosi pravo na iskorišćavanje autorskog djela, uz isključenje autora i drugih lica.

Neisključivo ustupanje prava izvršeno prije kasnijeg isključivog ustupanja prava djeluje prema sticaocu isključivog prava, osim ako ugovorom između autora i sticaoca neisključivih prava nije drukčije određeno.

Dalje ustupanje

Član 78

Nosilac koji je stekao autorsko imovinsko pravo ustupanjem može to pravo ustupiti trećem licu, samo uz dozvolu autora, ako ovim zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno.

Dozvola autora iz stava 1 ovog člana nije potrebna kada ustupanje autorskog imovinskog prava nastaje kao posljedica restrukturiranja, statusnih promjena, stečaja ili likvidacije sticaoca prava.

Ako je dalje ustupanje prava moguće na osnovu zakona ili ugovora bez dozvole autora, prvi i sljedeći sticalac prava solidarno odgovaraju autoru za njegova potraživanja.

Pretpostavke o obimu ustupanja

Član 79

U slučaju sumnje o sadržaju i obimu ustupljenih prava, smatra se da je ustupljeno manje prava.

Ako zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno, smatra se da su autorska imovinska prava ustupljena neisključivo, ograničeno za teritoriju Crne Gore i na rok uobičajen za korišćenje određene kategorije djela.

Ako ugovorom ili drugim aktom o ustupanju nije utvrđen predmet ili obim ustupljenog autorskog imovinskog prava, smatra se da su ustupljena samo prava u obimu bitnom za postizanje svrhe ugovora.

Ništavost

Član 80

Ništave su odredbe ugovora kojim se ustupaju:

- 1) autorska moralna prava;
- 2) autorska imovinska prava za sva svoja buduća djela;
- 3) pravo iskorišćavanja djela nepoznatim sredstvima i formama.

Pisana forma

Član 81

Ugovor ili drugi akt o ustupanju autorskih imovinskih prava mora biti sačinjen u pisanoj formi, ako zakonom nije drukčije određeno.

Honorar i naknada

Član 82

Honorar i naknada koji nijesu određeni ugovorom, odnosno drugim aktom o ustupanju autorskog prava, određuju se prema uobičajenoj cijeni za određenu kategoriju djela, obimu i trajanju korišćenja i drugim okolnostima slučaja.

Ako se korišćenjem autorskog djela ostvari prihod koji je u očiglednoj nesrazmjeri sa ugovorenim ili određenim honorarom ili naknadom, autor ima pravo da traži izmjenu autorskog ugovora radi otklanjanja nesrazmjere.

Autor se ne može odreći prava iz stava 2 ovog člana.

Evidencija prihoda

Član 83

Ako je autorski honorar ili naknada ugovorena ili određena u srazmjeri sa prihodima od korišćenja djela, korisnik djela je dužan da vodi evidenciju o prihodima i dokumentaciju na osnovu koje se utvrđuje obim tih prihoda.

Korisnik djela je dužan da autoru, odnosno njegovom zastupniku pruži na uvid evidenciju i dokumentaciju iz stava 1 ovog člana i dostavlja izvještaje o tim prihodima u rokovima i na način određen ugovorom ili izdavačkim uzansama.

Raskid ugovora

Član 84

Autor može oduzeti ustupljeno autorsko imovinsko pravo, odnosno raskinuti ugovor, ako isključivi sticalac dozvole, odnosno prava ne ostvaruje ili stečeno pravo ostvaruje u obimu manjem od ugovorenog, čime ugrožava interese autora.

Autor ne može ostvarivati pravo iz stava 1 ovog člana prije isteka roka od dvije godine od ustupanja imovinskog autorskog prava.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, za prilog namijenjen za objavljivanje, odnosno izdavanje u dnevnom štampanom mediju, rok je tri mjeseca, a za periodični štampani medij šest mjeseci od ustupanja imovinskog prava.

Autor je dužan da, prije oduzimanja prava odnosno raskida ugovora iz stava 1 ovog člana, sticaocu ostavi primjeren rok za ostvarivanje pribavljenog prava, odnosno za vršenje prava u ugovorenom obimu.

Pisanim obavještanjem sticaoca prava o oduzimanju imovinskog prava autorsko imovinsko pravo sticaoca prestaje.

Autor se ne može unaprijed odreći prava iz ovog člana.

Autorski kolektivni sporazumi

Član 85

Organizacija registrovana za zaštitu autorskih prava i sticaoci i korisnici autorskih djela, odnosno udruženja korisnika tih djela mogu:

- 1) odrediti opšte uslove za korišćenje autorskih djela;
- 2) zaključivati sporazume u vezi korišćenja autorskih djela.

ODJELJAK C

POSEBNI DIO AUTORSKOG UGOVORNOG PRAVA

Odsjek 1.

Izdavački ugovor

Definicija

Član 86

Izdavačkim ugovorom autor ustupa izdavaču pravo umnožavanja autorskog djela štampanjem i pravo distribuiranja tako umnoženih kopija djela, a izdavač se obavezuje da plati honorar i djelo umnoži i distribuira.

Izdavački ugovor u pogledu određenog djela može obuhvatiti i dogovor o klubskom, džepnom, periodičnom izdanju u nastavcima, ustupanju prava na prevod itd.

Prava zastupnika

Član 87

Zastupnik autora može zaključiti izdavački ugovor samo za djela koja su izričito obuhvaćena njegovim ovlašćenjem.

Izuzetak u pogledu forme ugovora

Član 88

Izdavački ugovor čiji predmet čine izdavanja članaka, crteža i drugih autorskih priloga u novinama i periodičnoj štampi ne mora biti zaključen u pisanoj formi.

Sadržaj ugovora

Član 89

Izdavački ugovor, pored elemenata iz člana 74 ovog zakona, sadrži i:

- 1) rok u kome je autor, odnosno drugi nosilac autorskog prava dužan da izdavaču preda uredan rukopis ili drugi originalni primjerak djela;
- 2) rok u kome je izdavač dužan da otpočne sa distribuiranjem djela;
- 3) broj izdanja koji je izdavač ovlašćen da izda, a ako nije drukčije ugovoreno izdavač ima pravo na jedno izdanje djela;
- 4) visinu tiraža svakog izdanja, a ako visina tiraža nije ugovorena, iz poslovnih običaja ili drugih okolnosti ne proizilazi drukčije, tiraž iznosi 500 primjeraka;
- 5) rok u kome izdavač, po iscrpljenju tiraža prethodnog izdanja, mora otpočeti sa distribuiranjem narednog izdanja djela, a ako nije drukčije ugovoreno, taj rok iznosi godinu dana od dana kad je autor to zahtijevao;
- 6) izgled i tehničku opremu primjeraka djela.

Ako je honorar iz člana 86 stav 1 ovog zakona određen u procentu od maloprodajne cijene prodatih kopija, izdavački ugovor mora sadržati minimalni broj kopija prvog izdanja, osim ako se ugovorom određuje minimalni honorar koji je izdavač dužan da plati autoru bez obzira na broj prodatih kopija.

Ako rok iz stava 1 tač. 1, 2 i 3 ovog člana nije određen ugovorom, taj rok iznosi godinu dana od dana zaključenja ugovora ili prijema urednog rukopisa ili prvog primjerka djela, odnosno od dana podnošenja zahtjeva autora.

U slučaju povrede ugovorne obaveze iz stava 1 tač. 1, 2, i 5 ovog člana, druga ugovorna strana ima pravo na raskid ugovora i naknadu štete.

Izdavač je dužan da:

- 1) se stara o prometu primjeraka djela i da o tome povremeno obavještava autora na njegov zahtjev;
- 2) na zahtjev autora u odgovarajućoj fazi tehničkog procesa umnožavanja djela omogućiti korekturu;
- 3) prilikom pripreme svakog narednog izdanja djela omogućiti autoru da unese odgovarajuće izmjene, pod uslovom da se time ne mijenja karakter djela i da, imajući u vidu cjelinu izdavačkog ugovora, ne predstavlja nesrazmjernu obavezu za izdavača.

Pretpostavka isključivog ustupanja

Član 90

Ustupanje prava na osnovu izdavačkog ugovora je isključivo, ako ugovorom nije drukčije određeno.

Stav 1 ovog člana ne odnosi se na izdavanje članaka, crteža i drugih autorskih priloga u novinama i periodičnoj štampi.

Preče pravo izdavača

Član 91

Izdavač koji je stekao pravo da izda djelo u formi knjige ima, pod jednakim uslovima, preče pravo na izdanje djela u elektronskoj formi.

Preče pravo iz stava 1 ovog člana traje tri godine od datuma ugovorenog za izdavanje djela.

Izdavač iz stava 1 ovog člana dužan je da, radi korišćenja prečeg prava, u roku od 30 dana od prijema autorove pisane ponude, deponuje honorar, u visini određenoj ponudom autora.

Propast djela usljed više sile

Član 92

Ako jedini primjerak autorskog djela propadne usljed više sile poslije njegove predaje izdavaču radi izdavanja, autor ima pravo na honorar koji bi mu pripao da je djelo bilo objavljeno.

Prestanak ugovora

Član 93

Izdavački ugovor prestaje da važi:

- 1) smrću autora prije završetka djela;
- 2) rasprodajom svih primjeraka ugovorenih izdanja;
- 3) istekom vremena na koji je ugovor zaključen;
- 4) u drugim slučajevima utvrđenim ugovorom ili zakonom.

Autor može raskinuti izdavački ugovor ako je rasprodato izdanje djela, a izdavač ne izdaje novo ugovoreno izdanje u roku iz člana 89 stav 1 tačka 5 ovog zakona.

Izdanje djela smatra se rasprodatim, u smislu st. 1 i 2 ovog člana, ako broj neprodatih primjeraka iznosi manje od 5% ukupnog tiraža, kao i kada je broj neprodatih manji od 35 primjeraka.

Uništenje primjeraka

Član 94

Ako izdavač namjerava da neprodane primjerke djela proda kao staru hartiju, dužan je da ih prethodno ponudi autoru po cijeni za staru hartiju.

Odsjek 2.

Ugovor o izvođenju

Definicija

Član 95

Ugovorom o izvođenju autor ustupa korisniku pravo javnog recitovanja, pravo javnog muzičkog izvođenja ili pravo javnog pozorišnog predstavljanja svog djela, a korisnik se obavezuje da plati honorar i to djelo javno recituje, izvede ili predstavi u određenom roku, pod uslovima koji su određeni ugovorom.

Obaveze korisnika

Član 96

Korisnik je dužan da omogući odgovarajuće tehničke uslove za izvođenje djela, omogući autoru uvid u izvođenje djela, kao i da autoru dostavi publikacije u vezi sa djelom (program, odziv štampe i sl.), ako ugovorom nije drukčije određeno.

Raskid ugovora

Član 97

Ako korisnik djelo ne izvede u ugovorenom roku, autor može da raskine ugovor o izvođenju i da zadrži, odnosno zahtijeva isplatu ugovorenog honorara.

Odsjek 3.

Ugovor o narudžbini autorskog djela

Narudžbina autorskog djela

Član 98

Ugovorom o narudžbini autorskog djela autor se obavezuje da za naručioca izradi i preda mu primjerak određenog autorskog djela, a naručilac se obavezuje da za to plati honorar.

Naručilac autorskog djela ima pravo da kontroliše i daje instrukcije tokom postupka stvaranja djela, ako time ne ograničava umjetničku ili naučnu slobodu autora.

Naručilac ima pravo da objavi djelo i stavi u promet primjerak djela koji mu je autor predao, a autor zadržava ostala autorska prava, ako ugovorom o narudžbini nije drukčije određeno.

Prava naručioca kolektivnog autorskog djela

Član 99

Kolektivno autorsko djelo koje je stvoreno na inicijativu i u organizaciji naručioca, u čijem stvaranju saraduje veći broj autora objavljuje se i koristi pod imenom naručioca (enciklopedija, antologija, baza podataka i sl.).

Radi stvaranja kolektivnog autorskog djela zaključuje se ugovor kojim se naročito preciziraju elementi iz stava 1 ovog člana.

Ugovor koji ne sadrži elemente iz stava 1 ovog člana ništav je.

Zaključivanjem ugovora o kolektivnom autorskom djelu smatra se da su autori priloga neograničeno i isključivo ustupili naručiocu svoja imovinska i druga prava na tim prilogima, ako ugovorom nije drukčije određeno.

Odsjek 4.

Radni odnos

Autorsko djelo iz radnog odnosa

Član 100

Ako je autor stvorio autorsko djelo u toku radnog odnosa i izvršavanja svojih radnih obaveza ili slijedeći instrukcije poslodavca (u daljem tekstu: autorsko djelo iz radnog odnosa), smatra se da su sva imovinska i druga prava autora na tom djelu neograničeno i isključivo ustupljena poslodavcu na period od pet godina od završetka djela, ako ugovorom nije drukčije određeno.

Nakon isteka roka iz stava 1 ovog člana imovinska i druga prava na tom djelu stiže autor.

Autor je dužan da, na zahtjev poslodavca, ponovo isključivo ustupi imovinska autorska i druga prava autora na tom djelu, uz plaćanje primjerenog honorara.

Posebna prava

Član 101

Izuzetno od odredbe člana 100 stav 1 ovog zakona:

- 1) autor zadržava pravo da koristi djelo stečeno u toku radnog odnosa prilikom izdavanja svojih sabranih djela;
- 2) za kolektivno autorsko djelo i bazu podataka smatra se da su sva imovinska prava i druga prava autora neograničeno i isključivo ustupljena poslodavcu, ako ugovorom nije drukčije određeno.

Glava IV

POSEBNE ODREDBE O AUTORSKIM DJELIMA

ODJELJAK A

AUDIOVIZUELNA DJELA

Definicija

Član 102

Audiovizuelna djela, u smislu ovog zakona, su kinematografski film, televizijski film, animirani film, kratki muzički videospot, reklamni film, dokumentarni film i drugo audiovizuelno djelo, koje je izraženo putem sekvence povezanih pokretnih slika, sa ili bez ugrađenog tona, i koji ispunjava uslove iz člana 4 stav 1 ovog zakona.

Pravo audiovizuelne adaptacije

Član 103

Autor ima isključivo pravo da dozvoli ili zabrani da se izvorno djelo preradi ili uključi u audiovizuelno djelo.

Zaključivanjem ugovora o audiovizuelnoj adaptaciji smatra se da je autor izvornog djela isključivo i neograničeno ustupio filmskom producentu pravo prerade i uključivanja izvornog djela u audiovizuelno djelo, svoja imovinska i druga prava autora na tom audiovizuelnom djelu, njegovom prevodu, audiovizuelnim adaptacijama i na fotografijama nastalim u vezi sa tim audiovizuelnim djelom, ako ugovorom nije drukčije određeno.

Autor izvornog djela iz stava 2 ovog člana zadržava:

- 1) isključivo pravo na dalju preradu audiovizuelnog djela u drugi umjetnički oblik;
- 2) isključivo pravo na nove audiovizuelne adaptacije izvornog djela, nakon isteka roka od 10 godina od dana zaključivanja ugovora iz stava 2 ovog člana;
- 3) pravo na naknadu od filmskog producenta za svako davanje u zakup videograma sa audiovizuelnim djelom.

Prava iz stava 3 ovog člana su neprenosiva.

Koautori audiovizuelnog djela

Član 104

Koautorom audiovizuelnog djela, u smislu ovog zakona, smatra se:

- 1) autor adaptacije;
- 2) pisac scenarija;
- 3) autor dijaloga;
- 4) glavni snimatelj;
- 5) glavni režiser;
- 6) autor muzike koja je komponovana posebno za audiovizuelno djelo.

Ako je animacija bitan element audiovizuelnog djela, i glavni animator se smatra koautorom audiovizuelnog djela.

Autori doprinosa audiovizuelnom djelu

Član 105

Animator i autor filmske muzike koji nije koautor iz člana 104 ovog zakona, kao i scenograf, kostimograf, autor maske, montažer i autor koji je dao drugi doprinos audiovizuelnom djelu, ima autorsko pravo na svom individualnom doprinosu tom djelu, ako autorski doprinos ispunjava uslove iz člana 4 stav 1 ovog zakona (u daljem tekstu: autori doprinosa).

Ugovor o filmskoj produkciji

Član 106

Međusobna prava i obaveze između filmskog producenta, koautora audiovizuelnog djela i autora doprinosa, kao i između samih autora, uređuju se ugovorom o filmskoj produkciji.

Zaključivanjem ugovora o filmskoj produkciji smatra se da su koautori audiovizuelnog djela isključivo i neograničeno ustupili filmskom producentu svoja imovinska i druga prava na audiovizuelnom djelu, na njegovim odlomcima, na njegovim prevodima, njegovim audiovizuelnim adaptacijama i na fotografijama nastalim u vezi sa tim audiovizuelnim djelom, ako ugovorom nije drukčije uređeno.

Zaključivanjem ugovora o filmskoj produkciji smatra se da su autori doprinosa audiovizuelnom djelu isključivo i neograničeno prenijeli na filmskog producenta prava da koristi autorske doprinose, radi završetka audiovizuelnog djela.

Koautor audiovizuelnog djela iz stava 2 ovog člana zadržava isključivo pravo na dalju preradu audiovizuelnog djela u drugi umjetnički oblik i na naknadu za svako davanje u zakup videograma sa audiovizuelnim djelom.

Autor doprinosi iz stava 3 ovog člana ima pravo na izdvojeno korišćenje svog autorskog doprinosa, ako to nije na štetu prava filmskog producenta.

Prava iz st. 4 i 5 ovog člana su neprenosiva.

Naknada

Član 107

Koautor audiovizuelnog djela ima pravo na naknadu posebno za svako ustupljeno imovinsko pravo ili druga prava autora.

Završetak audiovizuelnog djela

Član 108

Audiovizuelno djelo smatra se završenim kada je, prema ugovoru između glavnog režisera i filmskog producenta, završena prva standardna kopija djela koja je predmet ugovora.

Tehnologiju izrade i nosača prve standardne kopije djela iz stava 1 ovog člana određuje producent.

Matrica prve standardne kopije iz stava 1 ovog člana ne smije se uništiti.

Promjena kopije audiovizuelnog djela iz stava 1 ovoga člana može se izvršiti samo na osnovu sporazuma između glavnog režisera i filmskog producenta.

Ako koautor audiovizuelnog djela ili autor pojedinih doprinosa audiovizuelnom djelu iz stava 1 ovog člana odbije da saraduje na izradi tog djela ili ako usljed više sile nije u mogućnosti da nastavi saradnju, ne može zabraniti korišćenje rezultata svog stvaralačkog rada radi završetka audiovizuelnog djela.

Koautor audiovizuelnog djela, odnosno autor pojedinih doprinosa iz stava 5 ovog člana ima odgovarajuća autorska prava na doprinos dat audiovizuelnom djelu.

Raskid ugovora

Član 109

Ako filmski producent ne završi audiovizuelno djelo u roku od pet godina od zaključivanja ugovora o filmskoj produkciji, koautori imaju pravo na raskid ugovora, ako drukčije nije ugovoreno.

U slučaju iz stava 1 ovog člana koautori i autori doprinosa imaju pravo da zadrže, odnosno da traže ugovorenu naknadu.

Na audiovizuelna djela ne primjenjuje se član 18 ovog zakona.

ODJELJAK B

RAČUNARSKI PROGRAMI

Primjena drugih propisa

Član 110

Odredbe ovog zakona o računarskim programima ne utiču na prava koja se stiču i ostvaruju na osnovu propisa o patentima, žigovima, neloyalnoj konkurenciji, poslovnoj tajni, zaštiti topografija poluprovodnika i ugovorno pravo na računarskim programima.

Definicija

Član 111

Računarski program, u smislu ovog zakona, je pisano autorsko djelo izraženo u svakom obliku, uključujući i projektni materijal za njegovu izradu ako ispunjava uslove iz člana 4 stav 1 ovog zakona.

Ideje, principi, postupci i metode koji su osnov za izradu računarskog programa, kao i za njegov interfejs, nijesu obuhvaćeni autorsko pravnom zaštitom, u smislu ovog zakona.

Pravo umnožavanja

Član 112

Smještanje, prikazivanje, djelovanje, prenos ili bilježenje u digitalnom obliku računarskog programa, koje zahtijeva njegovo umnožavanje, u smislu ovog zakona predstavlja isključivo pravo autora na umnožavanje.

Ograničenja prava

Član 113

Lice koje u skladu sa zakonom ima pravo na korišćenje računarskog programa može, bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, koristiti program, uključujući i otklanjanje grešaka, ako je to potrebno za upotrebu računarskog programa u skladu sa njegovom namjenom.

Lice iz stava 1 ovog člana može bez dozvole autora:

- 1) sačiniti jednu rezervnu kopiju programa, ako je to potrebno radi njegovog korišćenja;
- 2) pratiti, istraživati i testirati funkcionisanje programa, radi uvida u ideje i načela koja su osnov elementa funkcionisanja, rada, prenosa i bilježenja programa za koje je ovlašćen.

Na korišćenje računarskog programa ne primjenjuju se odredbe čl. 18 i 52 ovog zakona.

Odredbe ugovora kojima se ograničavaju prava iz stava 2 ovog člana ništave su.

Dekompilacija

Član 114

Umnožavanje koda računarskog programa i prevod njegovog oblika može se vršiti bez sticanja odgovarajućeg imovinskog prava i bez plaćanja naknade, ako se umnožavanje ili prevod vrši radi pribavljanja neophodnih podataka za postizanje interoperabilnosti nezavisno stvorenih programa sa drugim programima ili računarskom opremom, pod uslovom da:

- 1) umnožavanje ili prevod izvrši lice koje u skladu sa zakonom ima pravo na korišćenje računarskog programa;
- 2) podatak za postizanje interoperabilnosti nije bio prethodno i na jednostavan način dostupan licu iz tačke 1 ovog stava;
- 3) su te radnje ograničene samo na djelove programa koji su neophodni za postizanje interoperabilnosti.

Informacije i podaci do kojih se dođe vršenjem radnji iz stava 1 ovog člana ne smiju se:

- 1) koristiti za druge svrhe, osim za postizanje interoperabilnosti nezavisno stvorenog računarskog programa;
- 2) saopštavati drugim licima, osim ako je to potrebno za postizanje interoperabilnosti nezavisno stvorenog računarskog programa;
- 3) koristiti za razvoj, produkciju, plasman drugog računarskog programa koji je bitno sličan računarskom programu iz stava 1 ovog člana ili za drugu radnju kojom se može povrijediti autorsko pravo.

Umnožavanje koda i prevod oblika računarskog programa iz stava 1 ovog člana može se vršiti samo ako je u skladu sa uobičajenim iskorišćavanjem djela i ako se time ne nanosi šteta zakonitim interesima autora.

Odredbe ugovora suprotne st. 1 i 2 ovog člana ništave su.

Radni odnos i narudžbina

Član 115

Ako je računarski program izrađen u radnom odnosu ili na osnovu ugovora o narudžbini, sva imovinska i druga prava autora na tom programu neograničeno i isključivo pripadaju poslodavcu, odnosno naručiocu, ako ugovorom nije drukčije određeno.

Glava V

SRODNA PRAVA

Opšte pravilo

Član 116

Odredbe ovog zakona o elementima autorskog djela, o pretpostavci autorstva, o koautorima i autorima spojenih djela, o sadržaju i ograničenju moralnih prava, o imovinskim i drugim pravima autora, o sadržajnim ograničenjima autorskog prava, o računanju rokova autorskog prava, o odnosu između autorskog prava i prava svojine, o

autorskom pravu u pravnom prometu, o autorskom djelu iz radnog odnosa, shodno se primjenjuju i na srodna prava, ako odredbama čl. 117 do 138 ovog zakona nije drukčije određeno.

ODJELJAK A

PRAVA INTERPRETATORA

Interpretator

Član 117

Interpretatori, u smislu ovog zakona, su: glumci, pjevači, muzičari, plesači, igrači i druga fizička lica koja glume, pjevaju, predaju, recituju, igraju, predstavljaju ili na drugi način interpretiraju, odnosno izvode autorska djela ili folklorna djela.

Interpretatorima, u smislu stava 1 ovog člana, smatraju se i pozorišni režiseri, dirigenti orkestra i hora, tonski majstori i kabaretski i cirkuski umjetnici.

Zastupnik interpretatora

Član 118

Interpretatori koji kolektivno učestvuju u interpretaciji, kao što su članovi orkestra, hora, plesaćkog ansambla, pozorišne grupe ili slični ansambli, dužni su da odrede zastupnika za ustupanje imovinskih prava koja im pripadaju po ovom zakonu.

Punomoćje za zastupanje iz stava 1 ovog člana mora biti dato u pisanoj formi.

Odredbe st. 1 i 2 ovog člana ne primjenjuju se na dirigente, soliste i režisere pozorišnih predstava.

Moralna prava interpretatora

Član 119

Interpretator ima isključivo pravo da bude priznat kao interpretator svoje interpretacije na način da njegovo ime bude naznačeno na interpretaciji i u vezi sa njegovom interpretacijom.

Pravo iz stava 1 ovog člana ima:

- 1) solista za svoje interpretacije;
- 2) ansambl izvođača kao cjelina, umjetnički direktor i solisti.

Interpretator ima isključivo pravo da se suprotstavi svakom iskrivljenju, sakaćenju ili svakoj drugoj povredi u vezi sa njegovom interpretacijom, ako se tim radnjama ugrožavaju ili mogu ugroziti njegova čast ili ugled.

Imovinska prava interpretatora

Član 120

Interpretator ima isključivo pravo da drugome dozvoli ili zabrani:

- 1) snimanje njegove interpretacije;
- 2) umnožavanje fonograma ili videograma sa njegovom interpretacijom;
- 3) distribuiranje fonograma ili videograma sa njegovom interpretacijom;
- 4) davanje u zakup fonograma ili videograma sa njegovom interpretacijom;
- 5) javno prenošenje uživo njegove interpretacije;
- 6) emitovanje uživo njegove interpretacije;
- 7) stavljanje na raspolaganje javnosti fonograma ili videograma sa njegovom interpretacijom.

Pravo na naknadu za saopštavanje javnosti fonograma

Član 121

Interpretator ima pravo na dio naknade iz člana 128 stav 2 ovog zakona za saopštavanje javnosti fonograma na kome je zabilježeno njegovo izvođenje.

Pravo na naknadu

Član 122

Interpretator ima pravo na dio naknade za umnožavanje za privatne i druge interne potrebe iz člana 36 stav 1 ovog zakona.

Interpretator se ne može odreći prava iz stava 1 ovog člana, ne može njime raspolagati niti ono može biti predmet izvršenja.

Pretpostavka o ustupanju prava

Član 123

Zaključivanjem ugovora o uključivanju svoje interpretacije u filmsku produkciju ili fonogram, smatra se da je interpretator isključivo i neograničeno ustupio filmskom producentu ili proizvođaču fonograma svoja imovinska prava na interpretaciji i na fotografijama nastalim u vezi sa tom interpretacijom, ako ugovorom nije drugačije određeno.

Interpretator iz stava 1 ovog člana ima pravo na naknadu od filmskog producenta za svako pojedinačno imovinsko pravo iz stava 1 ovog člana, kao i od proizvođača fonograma za njegovo pravo davanja u zakup.

Izvođač se ne može odreći prava iz stava 2 ovog člana, niti može njime raspolagati.

Doprinos interpretacije audiovizuelnom djelu

Član 124

Ako interpretator audiovizuelnog djela iz člana 123 ovog zakona odbije da saraduje na izradi tog djela ili ako usljed više sile nije u mogućnosti da nastavi saradnju, ne može zabraniti korišćenje rezultata svog interpretiranja radi završetka audiovizuelnog djela.

Interpretator iz stava 1 ovog člana ima odgovarajuća srodna prava na doprinos dat audiovizuelnom djelu.

Trajanje zaštite

Član 125

Zaštita imovinskih prava interpretatora osim u slučajevima iz st. 2 i 3 ovog člana traje do isteka 50 godina od dana interpretiranja.

Ako je snimak interpretacije osim na fonogramu u roku iz stava 1 ovog člana zakonito izdat ili saopšten javnosti, zaštita imovinskih prava interpretatora traje do isteka 50 godina od dana prvog izdanja ili prvog saopštenja javnosti, od ranijeg od tih datuma.

Ako je snimak interpretacije na fonogramu zakonito izdat ili saopšten javnosti u roku iz stava 1 ovog člana, zaštita imovinskih prava interpretatora traje do isteka 70 godina od dana prvog izdanja ili prvog saopštavanja javnosti, od ranijeg od tih datuma.

Zaštita moralnih prava interpretatora traje i nakon isteka roka iz st. 1 i 2 ovog člana.

ODJELJAK B

PRAVA PROIZVOĐAČA FONOGRAMA

Proizvođači fonograma

Član 126

Proizvođač fonograma je fizičko ili pravno lice u čijoj organizaciji i čijim sredstvima je prvi put sačinjen snimak interpretacije, drugih zvukova ili predstavljanje zvukova.

Fonogram je snimak zvuka interpretacije ili drugih zvukova ili predstavljanje zvuka, osim snimka uključenog u audiovizuelno djelo.

Snimak je ugrađivanje zvukova ili njihovog predstavljanja na nosaču sa kojeg se mogu prihvatati, umnožavati ili saopštavati putem uređaja.

Prava proizvođača fonograma

Član 127

Proizvođač fonograma ima isključivo pravo da drugome dozvoli ili zabrani:

- 1) umnožavanje svog fonograma;
- 2) distribuiranje svog fonograma;
- 3) davanje u zakup svog fonograma;
- 4) stavljanje fonograma na raspolaganje javnosti.

Pravo na naknadu za saopštavanje javnosti fonograma

Član 128

Ako se fonogram koji je izdat u komercijalne svrhe koristi za emitovanje ili drugi oblik saopštavanja javnosti, korisnik je dužan da proizvođaču fonograma za svako pojedinačno saopštavanje plati jedinstvenu naknadu.

Proizvođač fonograma je dužan da polovinu od iznosa naknade iz stava 1 ovog člana, bez odlaganja, uplati interpretatorima, čije interpretacije su saopštene javnosti sa korišćenog fonograma, osim ako ugovorom između proizvođača fonograma i interpretatora nije drukčije određeno.

Fonogramom izdatim u komercijalne svrhe smatra se i fonogram koji je stavljen na raspolaganje javnosti u skladu sa članom 31 ovog zakona.

Pravo na naknadu

Član 129

Proizvođač fonograma ima pravo na dio naknade za umnožavanje za privatne i druge interne potrebe iz člana 36 stav 2 ovog zakona.

Proizvođač fonograma se ne može odreći prava iz stava 1 ovog člana, ne može njime raspolagati niti to pravo može biti predmet izvršenja.

Trajanje zaštite prava proizvođača fonograma

Član 130

Zaštita prava proizvođača fonograma traje do isteka 70 godina od dana snimanja.

Ako je fonogram zakonito izdat tokom roka iz stava 1 ovog člana, prava proizvođača fonograma traju do isteka 70 godina od dana prvog zakonitog izdanja.

Ako u roku iz stava 1 ovog člana nije došlo do zakonitog izdanja ali je fonogram bio u tom roku zakonito saopšten javnosti, zaštita prava proizvođača fonograma traje do isteka 70 godina od dana prvog zakonitog saopštenja javnosti.

Posljedice neiskorišćavanja fonograma od strane proizvođača fonograma

Član 130a

Ako 50 godina nakon što je fonogram izdat u skladu sa zakonom, ili ako fonogram nije izdat, 50 godina nakon što je saopšten javnosti u skladu sa zakonom, proizvođač fonograma ne nudi kopije fonograma za prodaju u dovoljnoj količini ili ne stavlja fonogram na raspolaganje javnosti, interpretator može da raskine ugovor na osnovu kojeg je prenio ili ustupio svoja prava na snimku svoje interpretacije proizvođaču fonograma (u daljem tekstu: ugovor o prenosu ili ustupanju).

Interpretator može da raskine ugovor o prenosu ili ustupanju ako proizvođač fonograma, u roku od godinu dana od dana dostavljanja obavještenja interpretatora o namjeri da raskine ugovor o prenosu ili ustupanju, ne nudi kopije fonograma za prodaju u dovoljnoj količini ili ne stavlja fonogram na raspolaganje javnosti.

Odredba ugovora o prenosu ili ustupanju kojom se interpretator odriče prava na raskid ugovora o prenosu ili ustupanju ništavna je.

Kada fonogram sadrži snimak interpretacije više interpretatora, interpretatori mogu da raskinu ugovore o prenosu ili ustupanju, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi.

Ako se ugovor o prenosu ili ustupanju raskine u skladu sa st. 1 do 4 ovog člana, prava proizvođača fonograma na fonogramu prestaju.

Godišnja dodatna naknada

Član 130b

Interpretator koji na osnovu ugovora o prenosu ili ustupanju ima pravo na jednokratnu naknadu, ima pravo i na dodatnu naknadu od proizvođača fonograma za svaku godinu nakon isteka 50 godina od izdavanja fonograma u skladu sa zakonom ili saopštavanja javnosti u skladu sa zakonom, ako fonogram nije izdat u skladu sa zakonom.

Interpretator se ne može odreći prava na godišnju dodatnu naknadu iz stava 1 ovog člana.

Proizvođač fonograma dužan je da interpretatoru plaća naknadu iz stava 1 ovog člana u iznosu od 20 % od prihoda koje je na osnovu umnožavanja, distribuiranja i stavljanja na raspolaganje fonograma ostvario u godini koja prethodi godini za koju se plaća ta naknada, nakon isteka 50 godina od izdavanja fonograma u skladu sa zakonom ili saopštavanja javnosti u skladu sa zakonom, ako fonogram nije izdat u skladu sa zakonom.

Proizvođač fonograma dužan je da na zahtjev interpretatora koji ima pravo na naknadu iz stava 1 ovog člana obezbijedi podatke potrebne za utvrđivanje visine i isplatu te naknade.

Prestanak primjene odbitaka od periodičnih plaćanja interpretatorima

Član 130c

Proizvođač fonograma ne smije, nakon isteka 50 godina od dana izdavanja fonograma u skladu sa zakonom ili, ako fonogram nije izdat u skladu sa zakonom od dana saopštavanja javnosti fonograma u skladu sa zakonom, prilikom isplate periodičnih plaćanja interpretatoru, odbijati akontacije ili druge ugovorom utvrđene odbitke.

ODJELJAK C

PRAVA FILMSKIH PRODUCENATA

Filmski producent

Član 131

Filmski producent je fizičko ili pravno lice u čijoj organizaciji i čijim sredstvima je prvi put sačinjeno audiovizuelno djelo ili niz pokretnih slika na videogramu i koje je odgovorno za njihov završetak.

Videogram je snimak audiovizuelnog djela ili niza pokretnih slika praćenih zvukom ili bez zvuka.

Prava filmskih producenata

Član 132

Filmski producent ima isključivo pravo da drugome dozvoli ili zabrani:

- 1) umnožavanje svog videograma;
- 2) distribuiranje svog videograma;
- 3) davanje u zakup svog videograma;
- 4) javno prikazivanje svog videograma;
- 5) stavljanje videograma na raspolaganje javnosti.

Pravo na naknadu

Član 133

Filmski producent ima pravo na dio naknade za umnožavanje za privatne i druge interne potrebe iz člana 36 stav 2 ovog zakona.

Filmski producent se ne može odreći prava iz stava 1 ovog člana, ne može njime raspolagati niti to pravo može biti predmet izvršenja.

Trajanje zaštite prava filmskih producenata

Član 134

Zaštita prava filmskog producenta traje do isteka 50 godina od dana snimanja videograma.

Ako je videogram u roku iz stava 1 ovog člana zakonito izdat ili saopšten javnosti, zaštita traje do isteka 50 godina od dana prvog izdanja ili prvog saopštenja javnosti, od ranijeg od tih datuma.

ODJELJAK D

PRAVA RADIODIFUZIONIH ORGANIZACIJA

Isključiva prava radiodifuznih organizacija

Član 135

Radiodifuzna organizacija ima isključivo pravo da drugome dozvoli ili zabrani:

- 1) snimanje svoje emisije;
- 2) umnožavanje snimka svoje emisije;
- 3) distribuiranje snimka svoje emisije;
- 4) reemitovanje svoje emisije;
- 5) javno saopštavanje svoje emisije, ako se vrši u prostorima dostupnim javnosti i uz plaćanje ulaznice;
- 6) stavljanje snimka emisije na raspolaganje javnosti.

Trajanje zaštite

Član 136

Zaštita prava radiodifuzne organizacije traje do isteka 50 godina od dana prvog emitovanja.

ODJELJAK E

PRAVA IZDAVAČA

Pravo prvog izdavača slobodnog djela

Član 137

Lice koje, po isteku imovinskih prava autora, prvi put u skladu sa zakonom izda ili na drugi način saopšti javnosti djelo koje prije toga nije bilo izdato ima imovinska i druga prava koja pripadaju autoru po ovom zakonu.

Zaštita prava iz stava 1 ovog člana traje do isteka 25 godina od dana prvog izdanja ili prvog saopštenja djela javnosti u skladu sa ovim zakonom.

Pravo na naknadu

Član 138

Izdavač ima pravo na dio naknade za umnožavanje za privatne ili druge interne potrebe iz člana 36 stav 3 ovog zakona.

Zaštita prava izdavača iz stava 1 ovog člana traje do isteka 50 godina od dana prvog izdanja djela u skladu sa zakonom.

Izdavač se ne može odreći prava iz stava 1 ovog člana, ne može njime raspolagati niti to pravo može biti predmet izvršenja.

Glava Va

POSEBNA (SUI GENERIS) PRAVA PROIZVOĐAČA BAZA PODATAKA

Posebno pravo

Član 139

Proizvođač baze podataka koji dokaže da je izvršio znatno kvalitativno i/ili kvantitativno ulaganje u pribavljanje, provjeru ili predstavljanje sadržaja baze podataka, ima pravo da zabrani izvlačenje i/ili ponovno korišćenje sadržaja baze podataka u cjelini ili njegovog kvalitativno i/ili kvantitativno bitnog dijela.

Izvlačenjem iz stava 1 ovog člana smatra se trajni ili privremeni prenos cjelokupnog ili bitnog dijela sadržaja baze podataka na drugi medij, bilo kojim sredstvima ili u bilo kom obliku.

Ponovnim korišćenjem iz stava 1 ovog člana smatra se stavljanje na raspolaganje javnosti cjelokupnog ili bitnog dijela sadržaja baze podataka distribuiranjem primjeraka, davanjem u zakup, putem interneta ili drugim oblicima prenosa.

Zabranjeno je ponavljanje i sistematsko izvlačenje i/ili ponovno korišćenje nebitnih djelova sadržaja baze podataka, suprotno uobičajenom korišćenju te baze podataka ili ako se time nanosi nerazumna šteta legitimnim interesima proizvođača baze podataka.

Javnim davanjem na posluhu ne smatra se radnja izvlačenja ili ponovnog korišćenja sadržaja baze podataka.

Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na računarske programe koji se upotrebljavaju za izradu ili rad elektronskih baza podataka.

Obim primjene posebnog prava

Član 140

Pravo iz člana 139 stav 1 ovog zakona primjenjuje se nezavisno od podobnosti te baze podataka i njenog sadržaja za autorsko pravnu ili drugu zaštitu.

Zaštita baza podataka iz člana 139 stav 1 ovog zakona ne utiče na prava koja postoje na njihovim sadržajima.

Ostvarivanje posebnog prava

Član 141

Posebno pravo iz člana 139 stav 1 ovog zakona, može se prenositi, ustupati ili priznavati ugovorom o licenci.

Na prenos i ustupanje posebnog prava proizvođača baza podataka, primjenjuju se odredbe čl. 70 do 85 ovog zakona.

Ako je baza podataka stvorena u radnom odnosu ili na osnovu ugovora o djelu, smatra se da su sva imovinska prava na toj bazi podataka isključivo i neograničeno ustupljena poslodavcu, odnosno naručiocu, ako ugovorom nije drugačije određeno.

Iscrpljenje kontrole preprodaje primjeraka baza podataka

Član 142

Prvom prodajom primjerka baze podataka na području Crne Gore od strane nosioca prava ili uz njegovu saglasnost iscrpljuje se pravo nosioca prava na kontrolu preprodaje tog primjerka u Crnoj Gori.

Prvom prodajom primjerka baze podataka na području Evropske unije odnosno država članica Evropskog ekonomskog prostora od strane nosioca prava ili uz njegovu saglasnost iscrpljuje se pravo nosioca prava na kontrolu preprodaje tog primjerka u Evropskoj uniji.

Prava i obaveze zakonitih korisnika baze podataka

Član 143

Zabranjeno je proizvođaču baze podataka koja je stavljena na raspolaganje javnosti da sprječava zakonitog korisnika baze podataka ili dijela sadržaja baze podataka da izvlači i/ili ponovo koristi kvalitativno ili kvantitativno nebitne djelove baze podataka.

Zabranjeno je zakonitom korisniku baze podataka koja je stavljena na raspolaganje javnosti odnosno njene kopije da vrši radnje koje su u suprotnosti sa uobičajenim iskorišćavanjem baze podataka i kojima se nanosi nerazumna šteta legitimnim interesima proizvođača.

Zabranjeno je zakonitom korisniku baze podataka koja je stavljena na raspolaganje javnosti odnosno njene kopije da vrši povredu autorskih ili srodnih prava na djelu ili predmetu zaštite koji je dio te baze.

Odredbe ugovora kojima se dozvoljavaju odstupanja od st. 1 do 3 ovog člana ništave su.

Ograničenja posebnog prava

Član 144

Zakoniti korisnik baze podataka koja je stavljena na raspolaganje javnosti može, bez dozvole proizvođača, da izvlači ili ponovo koristi bitan dio sadržaja te baze podataka u slučaju izvlačenja:

- 1) sadržaja ne-elektronske baze podataka u privatne svrhe;
- 2) namijenjenog prikazivanju u nastavi ili naučnom istraživanju, uz navođenje izvora i u mjeri opravdanoj nekomercijalnom svrhom;
- 3) i/ili ponovnog korišćenja za potrebe javne bezbjednosti ili upravnog ili sudskog postupka.

Trajanje zaštite

Član 145

Zaštita prava proizvođača baze podataka traje od dana izrade baze podataka do 1. januara godine koja slijedi nakon isteka 15 godina od dana izrade baze podataka.

Ako je baza podataka u roku iz stava 1 ovog člana stavljena na raspolaganje javnosti, zaštita prava proizvođača baze podataka traje do 1. januara godine koja slijedi nakon isteka 15 godina od dana kada je prvi put izvršeno objavljivanje baze podataka.

Na svaku bitnu kvalitativnu, odnosno kvantitativnu promjenu sadržaja baze podataka koja ima za posljedicu novo ulaganje primjenjuje se novi rok zaštite od 15 godina.

Bitnom promjenom sadržaja baze podataka iz stava 3 ovog člana smatra se i zbir (akumuliranje) više dodavanja, brisanja ili drugih izmjena baze podataka.

Korisnici zaštite po osnovu posebnog prava

Član 145a

Posebno pravo iz člana 139 ovog zakona primjenjuje se na baze podataka čiji su proizvođači ili nosioci prava državljani Crne Gore ili imaju prebivalište na teritoriji Crne Gore.

Posebno pravo iz člana 139 ovog zakona primjenjuje se na baze podataka čiji su proizvođači ili nosioci prava privredna društva osnovana u skladu sa propisima Crne Gore i koja imaju registrovano sjedište ili glavno mjesto poslovanja u Crnoj Gori.

Ako privredno društvo iz stava 2 ovog člana na teritoriji Crne Gore ima samo registrovano sjedište, njegova djelatnost mora biti stvarno i stalno povezana sa ekonomijom Crne Gore.

Posebno pravo iz člana 139 ovog zakona primjenjuje se na baze podataka čiji su proizvođači ili nosioci prava državljani države članice Evropske unije ili imaju prebivalište na teritoriji Evropske unije.

Posebno pravo iz člana 139 ovog zakona primjenjuje se na baze podataka čiji su proizvođači ili nosioci prava privredna društva osnovana u skladu sa propisima države članice Evropske unije i koja imaju registrovano sjedište, centralu ili glavno mjesto poslovanja u Evropskoj uniji.

Ako privredno društvo iz stava 5 ovog člana na teritoriji Evropske unije ima samo registrovano sjedište, njegova djelatnost mora biti stvarno i stalno povezana sa ekonomijom države članice Evropske unije.

Glava VI

KOLEKTIVNO OSTVARIVANJE PRAVA

Ostvarivanje prava

Član 146

Autor i nosilac srodnih prava mogu ostvarivati svoja prava individualno ili kolektivno.

Individualno ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana vrši se lično ili preko zastupnika.

Kolektivno ostvarivanje prava vrši se preko organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava.

ODJELJAK A

ORGANIZACIJE ZA KOLEKTIVNO OSTVARIVANJE AUTORSKOG I SRODNIH PRAVA

Djelatnost

Član 147

Ostvarivanje prava iz člana 146 stav 3 ovog zakona, za više nosilaca autorskog i srodnih prava, kolektivno obavlja organizacija za kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava (u daljem tekstu: organizacija), u skladu sa ovim zakonom.

Autori i nosioci srodnih prava (u daljem tekstu: članovi) ugovorom osnivaju organizaciju kao neprofitnu nevladinu organizaciju sa svojstvom pravnog lica.

Organizacija je dužna da se registruje u skladu sa odredbama zakona koji uređuje obavljanje djelatnosti, nakon dobijanja dozvole iz člana 150 stav 1 ovog zakona.

Organizacija u svoje ime, a za račun svojih članova ostvaruje autorska i druga srodna prava na njihovim objavljenim autorskim djelima, odnosno predmetima srodnih prava (u daljem tekstu: predmeti zaštite):

- 1) zaključivanjem ugovora sa korisnicima predmeta zaštite (u daljem tekstu: korisnici) o neisključivom ustupanju prava uz naplatu naknade;
- 2) vršenjem kontrole izvršavanja obaveza korisnika utvrđenih ugovorom i zakonom;
- 3) prikupljanjem naknade od korisnika;
- 4) vođenjem evidencije sa podacima o autorima koji su članovi organizacije, autorskim pravima i vrstama zaštite pojedinih djela;
- 5) raspodjelom prikupljenih prihoda svojim članovima;
- 6) zastupanjem interesa svojih članova pred nadležnim državnim organima.

Djelatnost iz stava 3 ovog člana može se obavljati samo radi ostvarivanja interesa svojih članova u skladu sa javnim interesom utvrđenim ovim zakonom.

Djelatnost kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava može da se obavlja samo na osnovu dozvole organa uprave nadležnog za poslove intelektualne svojine (u daljem tekstu: nadležni organ).

Zahtjev za izdavanje dozvole za obavljanje djelatnosti

Član 148

Postupak za dobijanje dozvole nadležnog organa pokreće se podnošenjem pisanog zahtjeva pravnog lica koje ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, pravno lice podnosi osnivački akt, statut, predugovore o zastupanju članova, dokaz o uplati propisane administrativne takse i druge dokaze o ispunjavanju uslova iz člana 149 ovog zakona.

Nadležni organ je dužan da o zahtjevu pravnog lica odluči u roku od 30 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.

Oblici kolektivnog ostvarivanja prava

Član 148a

Dozvola za obavljanje djelatnosti kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava se može izdati organizaciji radi:

- 1) kolektivnog ostvarivanja na dobrovoljnoj osnovi;
- 2) kolektivnog ostvarivanja na dobrovoljnoj osnovi sa proširenim dejstvom iz člana 167 ovog zakona, ili
- 3) obaveznog kolektivnog ostvarivanja prava iz člana 155 ovog zakona.

U slučaju iz stava 1 tačka 1 ovog člana, organizacija može da ostvaruje samo prava na predmetu zaštite za koji su nosioci prava ustupili ostvarivanje svojih prava organizaciji.

Uslovi za obavljanje djelatnosti

Član 149

Kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava može da obavlja pravno lice koje:

- 1) ima statut koji ispunjava uslove iz člana 160 st. 1 i 2 ovog zakona;
- 2) koje je upisano u registar nevladinih organizacija kod nadležnog organa;
- 3) ima zaključene predugovore o zastupanju većine domaćih nosioca prava za predmete zaštite na koja se odnosi djelatnost;
- 4) ima zaposleno najmanje jedno lice sa visokom stručnom spremom pravnog smjera;
- 5) raspolaže poslovnim prostorom u svojini ili zakupu opremljenim neophodnom informatičkom i komunikacionom opremom;
- 6) ima nacrt pravila o transparentnom, potpunom, blagovremenom i pravilnom načinu rada i postupanju organizacije.

Dozvola nadležnog organa

Član 150

Dozvola za obavljanje djelatnosti iz člana 147 stav 6 ovog zakona izdaje se rješenjem, na period od pet godina.

Dozvola iz stava 1 ovog člana, može se izdati samo jednoj organizaciji za određenu vrstu prava.

Dozvola iz stava 1 ovog člana, može se izdati samo jednoj organizaciji za određenu vrstu predmeta zaštite.

Dozvola iz stava 1 ovog člana može se izdati jednoj organizaciji za ostvarivanje više različitih vrsta prava i više različitih vrsta predmeta zaštite.

Organizacija iz stava 4 ovog člana, dužna je da statutom obezbijedi proporcionalnu zastupljenost nosilaca prava različitih vrsta prava na različitim vrstama predmeta zaštite u organima organizacije.

Odredbe st. 2 i 3 ovog člana ne odnose se na izdavanje dozvole za kolektivno ostvarivanje online prava na muzičkim djelima za područje više država.

Oduzimanje dozvole

Član 151

Nadležni organ će oduzeti dozvolu organizaciji:

- 1) na zahtjev organizacije;
- 2) ako organizacija prestane da ispunjava uslove za obavljanje djelatnosti utvrđene ovim zakonom;
- 3) ako organizacija u ostavljenom roku ne otkloni utvrđene nepravilnosti u radu.

Prije oduzimanja dozvole iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana nadležni organ će, u pisanoj formi, ukazati na nepravilnosti u radu organizacije, naložiti mjere i odrediti rok za otklanjanje nepravilnosti.

Prenos ugovora ex lege

Član 152

Ako nakon oduzimanja dozvole organizaciji iz člana 151 ovog zakona (u daljem tekstu: prethodna organizacija) nadležni organ izda dozvolu za kolektivno ostvarivanje prava drugoj organizaciji (u daljem tekstu: sljedbena organizacija), danom izdavanja dozvole na tu organizaciji prenose se:

- 1) ugovori koje je prethodna organizacija zaključila sa članovima;
- 2) sporazumi prethodne organizacije sa inostranim organizacijama;
- 3) zajednički sporazumi prethodne organizacije sa udruženjima korisnika;
- 4) ugovori i dozvole prethodne organizacije za korišćenje predmeta zaštite sa korisnicima;
- 5) obaveze plaćanja naknade korisnika.

Prethodna organizacija dužna je da preda sljedbenoj organizaciji cjelokupnu dokumentaciju nastalu iz obavljanja djelatnosti i pruži sva potrebna objašnjenja.

Član prethodne organizacije može da raskine ugovor prenesen na sljedbenu organizaciju.

Primjena drugog zakona

Član 153

Na postupak izdavanja i oduzimanja dozvole primjenjuju se propisi o opštem upravnom postupku.

Protiv dozvole nadležnog organa iz člana 147 stav 6 i odluke o oduzimanju dozvole iz člana 151 ovog zakona može se izjaviti žalba organu državne uprave nadležnom za poslove intelektualne svojine (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Konačno rješenje o izdavanju i oduzimanju dozvole nadležni organ objavljuje u "Službenom listu Crne Gore".

Na osnivanje, registraciju, rad i prestanak rada organizacije primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju nevladine organizacije, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

ODJELJAK B

ODNOS PREMA ČLANOVIMA

Obaveza zaključivanja ugovora

Član 154

Organizacija je dužna da, na zahtjev nosioca prava, pod istim uslovima pod kojima su zaključeni ugovori sa članovima te kategorije, zaključi sa nosiocem prava ugovor o zastupanju.

Ugovor iz stava 1 ovog člana sadrži, naročito: punomoćje nosioca prava za kolektivno ostvarivanje njegovih prava, vrstu predmeta zaštite, prava koja će ostvarivati, obaveze organizacije i period na koji se ugovor zaključuje.

Ugovor iz stava 2 ovog člana može se zaključiti na period do pet godina.

Član organizacije, odnosno nosilac prava ne može individualno ostvarivati prava za vrijeme primjene ugovora o zastupanju, odnosno dok se neko pravo na osnovu ovog zakona ostvaruje kolektivno, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Obavezno kolektivno ostvarivanje prava

Član 155

Izuzetno od člana 146 stav 1 ovog zakona, nosilac autorskog ili srodnog prava može samo kolektivno ostvarivati pravo:

- 1) kablovske retransmisije predmeta zaštite, osim emisija radiodifuznih organizacija iz sopstvene produkcije, bez obzira da li se radi o njihovim sopstvenim pravima ili pravima stečenim od drugih nosioca prava;
- 2) davanja na posluhu iz člana 24 stav 2 ovog zakona;
- 3) na naknadu za umnožavanje za privatne i druge interne potrebe;
- 4) na naknadu za umnožavanje aktuelnih članaka iz dnevnih i periodičnih štampanih medija iz člana 46 stav 1 tačka 3 ovog zakona;
- 5) na naknadu za umnožavanje aktuelnih članaka iz dnevnih i periodičnih štampanih medija za potrebe pregleda štampe (klipinga) iz člana 46 stav 1 tačka 3 ovog zakona;
- 6) na godišnju dodatnu naknadu za interpretatore iz člana 130b ovog zakona.

Obaveze organizacije prema članovima

Član 156

Organizacija je dužna da u skladu sa zakonom efikasno, ekonomično i transparentno ostvaruje prava svojih članova, a naročito da:

- 1) utvrđuje tarife;
- 2) zaključuje zajedničke sporazume sa udruženjima korisnika;
- 3) zaključuje ugovore sa korisnicima predmeta zaštite;
- 4) prikuplja naknade od korisnika predmeta zaštite;
- 5) vrši kontrolu izvršavanja obaveza korisnika utvrđenih zakonom i ugovorima;
- 6) vrši raspodjelu prihoda ostvarenih u skladu sa ovim zakonom;
- 7) dostavlja svojim članovima izvještaj koji sadrži podatke iz poslovne evidencije uz obezbjeđenje uvida u dokumentaciju koja nastaje u obavljanju njene djelatnosti.

U vršenju poslova iz stava 1 ovog člana organizacija je dužna da obezbijedi srazmjeru troškova svog poslovanja i rada, primjerenu dobiti koju ostvaruje za svoje članove.

Upravljanje organizacijom

Član 157

Organizacijom upravljaju članovi organizacije u skladu sa zakonom i statutom organizacije.

Članovi organizacije su: autori, interpretatori, proizvođači fonograma, filmski producenti, radiodifuzne organizacije, izdavači i njihovi pravni sljedbenici koji su zaključili ugovor o zastupanju sa organizacijom.

Organi organizacije su:

- 1) skupština organizacije;
- 2) upravni odbor;
- 3) izvršni direktor;
- 4) nadzorni odbor.

Skupština organizacije

Član 158

Skupštinu organizacije čine članovi organizacije.

Član organizacije ima broj glasova u skupštini srazmjeran obimu i stepenu iskorišćavanja njegovih predmeta zaštite u određenoj godini, u skladu sa statutom organizacije.

Jedan ili više članova skupštine organizacije imaju pravo da opunomoće člana skupštine da glasa kao njihov punomoćnik na skupštini.

Punomoćje iz stava 3 ovog člana mora biti ovjereno u skladu sa zakonom.

Drugi organi organizacije

Član 159

Upravni odbor i nadzorni odbor bira skupština organizacije.

Mandat članova upravnog i nadzornog odbora traje pet godina.

Izvršnog direktora bira upravni odbor.

Bliža organizacija, sastav i način odlučivanja skupštine i organa organizacije utvrđuje se statutom organizacije.

Statut

Član 160

Statutom organizacije utvrđuju se naročito:

- 1) vrste i predmeti zaštite prava koja se kolektivno ostvaruju i pravila u odnosu prema članovima i korisnicima predmeta zaštite;
- 2) način i sadržaj obavještavanja članova o sjednicama skuštine, način glasanja i broj glasova potreban za odlučivanje o pojedinim pitanjima;
- 3) obaveze članova;
- 4) način utvrđivanja tarifa;
- 5) osnovni kriterijumi za utvrđivanje troškova obavljanja djelatnosti organizacije;
- 6) pravila o raspodjeli prihoda na članove;
- 7) način vršenja nadzora nad finansijskim sredstvima;
- 8) vrsta i osnovni sadržaj izvještaja koji se obavezno podnose članovima i nadležnom organu u skladu sa zakonom;
- 9) način informisanja članova i obavještavanja javnosti o poslovanju organizacije;
- 10) kriterijumi za utvrđivanje srazmjere obima i stepena iskorišćavanja predmeta zaštite i broj glasova koje član organizacije ima u skupštini organizacije.

Statut organizacije donosi skupština organizacije, većinom glasova od ukupnog broja članova skupštine.

Statut organizacije objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore", nakon dobijanja dozvole za obavljanje djelatnosti iz člana 150 ovog zakona.

Raspodjela prihoda

Član 161

Organizacija je dužna da svojim članovima izvrši raspodjelu ukupnog ostvarenog prihoda, osim:

- 1) sredstava određenih za pokriće troškova rada organizacije;
- 2) sredstava određenih za socijalne i kulturne namjene organizacije i za podsticanje kulturne raznolikosti (novčana socijalna pomoć, stipendije, podsticanje razvoja kulture manjinskih zajednica i drugo) do 10% prihoda ostvarenih u skladu sa godišnjim planom raspodjele prihoda, ako to prihvate članovi organizacije.

Godišnja raspodjela prihoda članovima organizacije vrši se planom raspodjele prihoda koji utvrđuje skupština organizacije, na predlog upravnog odbora, do 31. decembra tekuće za narednu godinu.

Kriterijumi za raspodjelu ostvarenih prihoda organizacije članovima i raspodjelu sredstava za socijalne i kulturne namjene utvrđuju se pravilima raspodjele prihoda, koja donosi skupština organizacije.

Osnov za raspodjelu

Član 162

Osnov za raspodjelu prihoda iz člana 161 stav 1 ovog zakona čini obim stvarnog iskorišćavanja određenog predmeta zaštite (princip srazmjernosti).

Ako se obim iz stava 1 ovog člana ne može utvrditi, raspodjela se vrši primjenom principa pravičnosti.

Osnov za raspodjelu iz stava 1 ovog člana mora biti zasnovan na kvantifikovanim, odnosno na drugi način preciziranim podacima.

Ukoliko podaci iz stava 3 ovog člana ne postoje ili ukoliko bi prikupljanje tih podataka predstavljalo nesrazmjerne troškove za organizaciju, raspodjela može biti zasnovana na procjenama koje proizilaze iz odgovarajućih i provjerljivih činjenica.

Poseban slučaj raspodjele

Član 163

Prihodi ostvareni od naknada iz člana 36 stav 2 ovog zakona raspodjeljuju se od naknada za:

1) tehničke uređaje i prazne nosače zvuka:

- 50% autorima muzičkih djela,
- 25% interpretatorima,
- 25% proizvođačima fonograma;

2) tehničke uređaje i prazne nosače slike:

- 50% koautorima audiovizuelnih djela i autorima posebnih doprinosa audiovizuelnih djela,
- 25% interpretatorima,
- 25% filmskim producentima.

Prihodi ostvareni od naknade iz člana 36 stav 3 ovog zakona raspodjeljuju se:

- 50% autorima pisanih djela;
- 50% izdavačima knjiga i časopisa.

Prihodi ostvareni od naknade iz člana 46 stav 1 tačka 3 ovog zakona raspodjeljuju se:

- 50% autorima djela;
- 50% izdavačima medija.

Autori i izvođači se ne mogu odreći prava iz st. 1, 2 i 3 ovog člana i ne mogu tim pravom raspolagati.

Uvid članova u poslovanje

Član 164

Svaki član organizacije ima pravo na uvid u akte iz člana 179 ovog zakona.

Organizacija je dužna da članovima obezbijedi uvid u akte iz stava 1 ovog člana o svom trošku.

Članovi koji u skupštini organizacije imaju najmanje 10 procenata glasova imaju pravo da jednom godišnje zahtijevaju angažovanje nezavisnog stručnjaka, koji će preispitati određeni dio poslovanja organizacije i o tome sačiniti pisani izvještaj koji se dostavlja svim članovima.

Organizacija je dužna da na zahtjev stručnjaka iz stava 3 ovog člana, obezbijedi pristup svim potrebnim podacima i poslovnim evidencijama i prostorne, kao i druge uslove za efikasan rad.

ODJELJAK C

ODNOS PREMA KORISNICIMA

Obaveza zaključivanja ugovora

Član 165

Organizacija je dužna da, na zahtjev svakog korisnika ili udruženja korisnika, pod jednakim uslovima, zaključi ugovor o neisključivom ustupanju prava korišćenja predmeta nad kojima vrši zaštitu u obavljanju svoje djelatnosti, odnosno ugovore o iznosu naknade za korišćenje.

Organizacija može odbiti zahtjev iz stava 1 ovog člana samo korisniku koji je više puta izvršio povredu prava njenih članova.

Ako se ugovor iz stava 1 ovog člana ne zaključi, traženo pravo se smatra ustupljenim ako korisnik uplati organizaciji ili deponuje kod notara ili suda u korist organizacije iznos u visini naknade za korišćenje predmeta zaštite utvrđen tarifom.

Obaveza informisanja

Član 166

Organizacija je dužna da, na zahtjev svakog korisnika ili udruženja korisnika, da na uvid podatke o predmetima nad kojima vrši zaštitu u obavljanju svoje djelatnosti i učini dostupnim sve podatke i informacije o uslovima ostvarivanja prava svojih članova.

Kolektivno ostvarivanje prava na dobrovoljnoj osnovi sa proširenim dejstvom

Član 167

Djelatnost organizacije osnovane na dobrovoljnoj osnovi se, u skladu sa ovim članom, proširuje i na ostvarivanje prava na predmetima zaštite nosilaca prava koji nijesu ustupili ostvarivanje svojih prava organizaciji.

Organizacija iz stava 1 ovog člana obavlja djelatnost kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava svih nosilaca prava u pogledu predmeta nad kojima vrši zaštitu pod uslovom da:

- 1) je individualno ostvarivanje prava složeno ili nepraktično i kao takvo se uobičajeno kolektivno ostvaruje;
- 2) organizacija predstavlja pored nosilaca prava iz Crne Gore i strane nosioce prava na osnovu bilateralnih sporazuma sa inostranim organizacijama.

Nosilac prava koji odluči da svoja prava ostvaruje individualno dužan je da o toj odluci obavijesti organizaciju iz stava 1 ovog člana, najkasnije tri mjeseca prije isteka tekuće godine.

U slučaju iz stava 3 ovog člana organizacija je dužna da od 1. januara naredne godine prestane sa kolektivnim ostvarivanjem prava podnosioca obavještenja.

Organizacija iz stava 1 ovog člana dužna je da o odluci iz stava 3 ovog člana obavijesti korisnike sa kojima ima zaključene ugovore do 1. januara godine u kojoj prestaje sa kolektivnim ostvarivanjem prava podnosioca obavještenja.

Organizacija iz stava 1 ovog člana, dužna je da prilikom raspodjele ukupno ostvarenih prihoda, izvrši obaveze prema nosiocima prava koji nijesu dostavili obavještenje iz stava 3 ovog člana, pod istim uslovima pod kojima te obaveze izvršava prema svojim članovima.

Odredba stava 6 ovog člana primjenjuje se i na nosioce prava koji dostave obavještenje iz stava 3 ovog člana, do isteka godine u kojoj je obavještenje dostavljeno.

Obaveze korisnika

Član 168

Korisnik je dužan da prije početka korišćenja predmeta zaštite zaključi ugovor o neisključivom korišćenju predmeta zaštite sa organizacijom.

Korisnik je dužan da, u roku od 15 dana od dana početka korišćenja predmeta zaštite, obavijesti organizaciju o promjeni svih činjenica koje su od uticaja na obračun naknade prema tarifi (naziv, trajanje, broj i td.).

Korisnik koji je na osnovu ovog zakona ovlašćen da koristi predmete zaštite bez dozvole nosioca prava uz obavezu plaćanja naknade dužan je da podatke iz stava 2 ovog člana organizaciji dostavlja mjesečno.

Radiodifuzne organizacije su dužne da podatke iz stava 2 ovog člana dostavljaju organizaciji mjesečno.

Za obaveze korisnika solidarno su odgovorni: lice koje koristi predmet zaštite, vlasnik, držalac i zakupac prostora u kojem je predmet zaštite korišćen, kao i organizator djelatnosti čijim vršenjem je došlo do korišćenja predmeta zaštite.

Korisnik je dužan da ovlašćenom licu organizacije omogući uvid u dokumentaciju i podatke od značaja za obračun naknade koja se plaća prema tarifi.

Obaveze nadležnih organa

Član 169

Nadležni državni organi koji vode evidenciju o podacima koji su od značaja za utvrđivanje obima iskorišćavanja predmeta zaštite ili iznosa naknada, na zahtjev ovlašćenog lica organizacije, dužni su da dostave te podatke organizaciji.

Organizacija može podatke i informacije iz stava 1 ovog člana koristiti samo u svrhu ostvarivanja prava po ovom zakonu.

Izdavanje i oduzimanje odobrenja radiodifuznoj organizaciji

Član 170

Kada je iskorišćavanje predmeta zaštite pretežna djelatnost radiodifuzne organizacije, organ nadležan za poslove radiodifuzije (u daljem tekstu: Agencija) može izdati odobrenje za obavljanje radiodifuzne djelatnosti samo radiodifuznoj organizaciji koja, uz zahtjev za izdavanje odobrenja, podnese pisani dokaz o prethodno regulisanim obavezama sa organizacijom.

Ako radiodifuzna organizacija, nakon dobijanja odobrenja iz stava 1 ovog člana, izvrši povredu svojih obaveza prema organizaciji, Agencija će radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti radiodifuznoj organizaciji izreći mjeru upozorenja i odrediti rok za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

Ako radiodifuzna organizacija ne otkloni utvrđene nepravilnosti u naloženom roku, Agencija će privremeno, u trajanju do 30 dana, oduzeti odobrenje iz stava 1 ovog člana.

Radiodifuznoj organizaciji kojoj je prethodno dva puta izrečena mjera privremenog oduzimanja odobrenja iz stava 3 ovog člana trajno se oduzima odobrenje.

Na postupak izdavanja i oduzimanja dozvole, odnosno izricanja mjera iz st. 2, 3 i 4 ovog člana shodno će se primjenjivati odredbe zakona kojim se uređuju elektronski mediji, ako ovim zakonom nije drukčije uređeno.

ODJELJAK D

TARIFE I ZAJEDNIČKI SPORAZUMI

Tarifa

Član 171

Tarifom se utvrđuje primjerena visina naknade za pojedine oblike korišćenja predmeta zaštite.

Tarifa iz stava 1 ovog člana utvrđuje se:

- 1) u procentu od bruto prihoda koji korisnik ostvaruje iz djelatnosti čije obavljanje je uslovljeno korišćenjem predmeta zaštite (organizator koncerata, plesna škola, disko klub i sl.);
- 2) u procentu od bruto prihoda koji korisnik ostvaruje iz djelatnosti čije obavljanje je uslovljeno korišćenjem predmeta zaštite, ako se ne može utvrditi dio prihoda koji se ostvaruje korišćenjem predmeta zaštite (emitovanje radiodifuznih organizacija, kablovska retransmisija i sl.);
- 3) u procentu od troškova za korišćenje predmeta zaštite ako korisnik ne ostvaruje prihode;
- 4) srazmjerno prihodu ostvarenom korišćenjem predmeta zaštite kada se prihod ostvaruje korišćenjem zaštićenih i nezaštićenih predmeta zaštite;
- 5) u srazmjeri prava koja se ostvaruju kolektivno u odnosu na prava koja se ostvaruju individualno;
- 6) srazmjerno učešću pojedinog nosioca prava ako na predmetu zaštite ima više nosilaca prava;
- 7) u paušalnom iznosu od broja korišćenja predmeta zaštite ako iskorišćavanje predmeta zaštite nije neophodno za obavljanje djelatnosti korisnika ili ako se prihodi, odnosno troškovi za korišćenje predmeta zaštite ne mogu tačno utvrditi i/ili ako utvrđivanje tih prihoda iziskuje nesrazmjerne troškove.

Visina naknade iz stava 1 ovog člana određuje se na osnovu:

- 1) trajanja i broja korišćenja predmeta zaštite;
- 2) broja potencijalnih krajnjih korisnika na određenom području i u određenom vremenskom periodu;
- 3) svrhe korišćenja (komercijalne i nekomercijalne);
- 4) statusa korisnika (omladinske ili studentske organizacije, organizacije lica sa invaliditetom, neprofesionalne organizacije, manjine itd.).

Bruto prihod korisnika iz stava 2 tač. 1 i 2 ovog člana obuhvata sve prihode korisnika ostvarene obavljanjem djelatnosti, umanjene za iznos poreza na dodatu vrijednost.

Zajednički sporazumi

Član 172

Organizacija je dužna da, na zahtjev odgovarajućeg reprezentativnog udruženja korisnika (u daljem tekstu: udruženje korisnika), pregovara o tarifama i ako se dogovore zaključi sporazum (u daljem tekstu: zajednički sporazum).

Reprezentativnim udruženjem korisnika iz stava 1 ovog člana smatra se udruženje koje zastupa većinu korisnika

koji obavljaju djelatnost u čijem obavljanju se koriste predmeti zaštite na teritoriji Crne Gore, odnosno udruženje kome je reprezentativnost priznata na osnovu drugih propisa.

Zajednički sporazum organizacija može zaključiti i neposredno sa jednim korisnikom predmeta zaštite, ako samo taj korisnik u Crnoj Gori obavlja djelatnost u kojoj se koriste predmeti zaštite.

Zajednički sporazum sadrži naročito: podatke, odnosno činjenice kojima se dokazuje reprezentativnost udruženja korisnika, metod obračuna i visinu naknade, način i rokove za izvještavanje o korišćenju predmeta zaštite, uslove za uvećanje ili smanjenje visine naknade utvrđene tarifom i rok i način plaćanja naknade.

Zajednički sporazum zaključen u skladu sa st. 1, 3 i 4 ovog člana organizacija je dužna da objavi u "Službenom listu Crne Gore".

Zajednički sporazum iz stava 1 ovog člana stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja.

Zajednički sporazum zaključen za određenu oblast korišćenja primjenjuje se na sve korisnike iz te oblasti, bez obzira da li su članovi udruženja.

Korisnici iz stava 7 ovog člana dužni su da zaključe pojedinačne ugovore sa organizacijom u skladu sa zajedničkim sporazumom.

Postupak zaključivanja zajedničkog sporazuma

Član 173

Organizacija pokreće postupak za zaključivanje zajedničkog sporazuma objavljivanjem poziva u najmanje jednom štampanom mediju koji se distribuira na teritoriji Crne Gore, udruženjima korisnika, individualnim korisnicima i udruženjima privrednika da u određenom roku otpočnu pregovore.

Organizacija je dužna da, u roku od 30 dana od dana isteka roka iz stava 1 ovog člana, dostavi licima i udruženjima iz stava 1 ovog člana predlog zajedničkog sporazuma sa obrazloženjem i potrebnim podacima.

Privremena tarifa

Član 174

Ako se u roku od šest mjeseci od dana dostavljanja predloga zajedničkog sporazuma licima i udruženjima zajednički sporazum ne zaključi, privremenu tarifu utvrđuje nadležni organ u skladu sa članom 171 ovog zakona.

Nadležni organ pokreće postupak na zahjev organizacije ili udruženja korisnika.

Nadležni organ je dužan da prilikom utvrđivanja privremene tarife iz stava 1 ovog člana sagleda predloge organizacije i udruženja korisnika.

Organizacija i udruženje korisnika dužni su da navedu činjenice i pruže dokaze na kojima zasnivaju svoj zahtjev, odnosno kojima se suprotstavljaju navodima suprotne stranke.

Nadležni organ nije vezan predloženim dokazima i zahtjevima stranaka.

Privremena tarifa objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Privremena tarifa iz stava 1 ovog člana stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja.

Organizacija je dužna da privremenu tarifu objavi na svojoj internet stranici.

Primjena privremene tarife je obavezna za sve korisnike iz određene oblasti.

Korisnici iz stava 6 ovog člana dužni su da zaključe pojedinačne ugovore sa organizacijom u skladu sa privremenom tarifom.

Privremena tarifa se primjenjuje do stupanja na snagu zajedničkog sporazuma iz člana 172 ovog zakona, odnosno do pravosnažne odluke u kolektivnom sporu o toj tarifi.

Postupak u kolektivnom sporu

Član 175

Postupak u kolektivnom sporu se pokreće tužbom koja, pored sadržine propisane zakonom kojim se uređuje parnični postupak obuhvata i naznačenje da se radi o kolektivnom sporu.

Nadležni sud u svakom trenutku može tražiti od stranaka da predlože dodatne dokaze i činjenice, izvještaje, vještačenja i sl.

U postupku o kolektivnom sporu sud nije vezan granicama tužbenog zahtjeva, pa može utvrđivati činjenice i donijeti odluku van postavljenih granica.

Odluke u kolektivnim sporovima

Član 176

U kolektivnom sporu nadležni sud odlučuje:

- 1) o reprezentativnosti udruženja korisnika kod zajedničkog sporazuma i njegovoj važnosti za određenog korisnika;
- 2) o usklađenosti privremene tarife organizacije sa ovim zakonom i njenoj primjerenosti visini;
- 3) o kolektivnom ostvarivanju prava na kablovsku retransmisiju, u skladu sa članom 155 tačka 1 ovog zakona, uz prethodno sproveden postupak medijacije pred tim sudom;
- 4) o mogućnosti i načinu ostvarivanja ograničenja prava kod tehnoloških mjera zaštite u slučajevima iz člana 186 stav 3 ovog zakona.

Postojanje kolektivnog spora nije smetnja za vođenje i okončanje individualnih sporova između organizacije i pojedinačnih korisnika o naplati dospjelih naknada.

ODJELJAK E

KONTROLA RADA ORGANIZACIJE

Nadzor nad radom organizacije

Član 177

Nadzor nad zakonitošću i cjelishodnošću rada organizacije vrši nadležni organ.

Organizacija je dužna da, na zahtjev nadležnog organa, pruži na uvid poslovne knjige i drugu dokumentaciju organizacije.

Nadležni organ ima pravo da njegovi predstavnici prisustvuju sjednicama organa organizacije, postavljaju pitanja, traže objašnjenja i daju preporuke.

Godišnji izvještaj i revizija

Član 178

Organizacija je dužna da, najkasnije u roku od tri mjeseca od isteka poslovne godine, na godišnjoj skupštini usvoji:

- 1) godišnji izvještaj, sa finansijskim izvještajima o poslovanju organizacije, koji naročito sadrži izvještaj o izvršavanju zajedničkih sporazuma sa korisnicima i izvještaj o izvršavanju ugovora sa stranim organizacijama i td.;
- 2) godišnji izvještaj nadzornog odbora o usklađenosti poslovanja organizacije sa zakonom i opštim aktima;
- 3) godišnji izvještaj ovlašćenog finansijskog revizora o usklađenosti poslovanja organizacije sa zakonom i opštim aktima;
- 4) mišljenja i predloge upravnog i nadzornog odbora organizacije u vezi izvještaja iz tačke 3 ovog člana;
- 5) mjere za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti, ako su utvrđene u izvještajima nadzornog organa ili revizora;
- 6) predlog finansijskog plana organizacije za iduću poslovnu godinu.

Obaveza informisanja

Član 179

Organizacija je dužna da nadležnom organu dostavi, u roku od tri dana od dana donošenja i utvrđivanja, odnosno zaključivanja:

- 1) svoje opšte akte (statut, pravilnike i td.);
- 2) tarife sa visinama naknada po pojedinim kategorijama korisnika;
- 3) plan raspodjele sredstava od naknada prikupljenih u skladu sa ovim zakonom;
- 4) plan raspodjele sredstava za socijalne i kulturne namjene;
- 5) opšte uslove za zaključivanje ugovora sa članovima i korisnicima;
- 6) zaključene zajedničke sporazume sa udruženjima korisnika;
- 7) sporazume sa stranim organizacijama;
- 8) odluke skupštine i drugih organa organizacije;

- 9) izvještaje iz člana 178 ovog zakona;
- 10) godišnji izveštaj o raspodjeli sredstava;
- 11) odluke sudova i drugih nadležnih organa u kojima je organizacija stranka.

Organizacija je dužna da, bez odlaganja, obavijesti nadležni organ o svakoj promjeni lica, ovlašćenih za zastupanje organizacije.

Organizacija je dužna da, na zahtjev nadležnog organa, bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri dana od dana prijema zahtjeva, dostavi tražene informacije i podatke iz okvira svoje djelatnosti.

Otklanjanje nepravilnosti

Član 180

Ukoliko nadležni organ utvrdi nepravilnosti u radu organizacije u rješenju će navesti utvrđene nepravilnosti, naložiti mjere i odrediti rok za njihovo otklanjanje.

Na zahtjev organizacije nadležni organ može, iz opravdanih razloga, produžiti rok iz stava 1 ovog člana.

Ako organizacija u određenom roku ne postupi po nalogu nadležnog organa, nadležni organ može naložiti skupštini organizacije razrješenje lica odgovornih za izvršenje rješenja.

ODJELJAK F

IZDAVANJE OVLAŠĆENJA ZA KOLEKTIVNO OSTVARIVANJE INTERNETSKIH PRAVA NA MUZIČKIM DJELIMA ZA PODRUČJA VIŠE DRŽAVA

Ovlašćenje za područje više država

Član 180a

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koja ispunjava uslove iz čl. 180b do 180k ovog zakona može da izdaje ovlašćenje za internetska prava (u daljem tekstu: online prava) na muzičkim djelima za područje više država.

Na organizacije za kolektivno ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana, ne primjenjuju se odredbe člana 150 st. 2 i 3 i člana 167 ovog zakona.

U smislu stava 1 ovog člana i čl. 180b do 180k ovog zakona, ovlašćenjem se smatra neisključivo ustupanje prava korišćenja predmeta zaštite iz člana 165 stav 1 ovog zakona.

Kapacitet obrade ovlašćenja za područja više država

Član 180b

Ovlašćenje može da izdaje organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koja ispunjava uslove za:

- 1) efikasnu i transparentnu elektronsku obradu podataka potrebnih za vođenje takvih ovlašćenja;
- 2) utvrđivanje repertoara i praćenje njegovog korišćenja;
- 3) izdavanje računa korisnicima;
- 4) prikupljanje prihoda od ustupljenih prava, i
- 5) raspodjelu iznosa koji pripadaju nosiocima prava.

Radi ispunjavanja uslova iz stava 1 ovog člana, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je naročito da:

- 1) obezbijedi da tačno utvrdi muzička djela, djelimično ili u potpunosti, koja je organizacija za kolektivno ostvarivanje prava ovlašćena da zastupa;
- 2) obezbijedi da tačno utvrdi, djelimično ili u potpunosti, uzimajući u obzir svako relevantno državno područje, prava na svakom muzičkom djelu ili njegovom dijelu i njihove odgovarajuće nosioce prava koje je organizacija za kolektivno ostvarivanje prava ovlašćena da zastupa;
- 3) koristi jedinstvene identifikatore za utvrđivanje nosilaca prava i muzičkih djela, uzimajući u obzir dobrovoljne industrijske standarde i praksu;
- 4) koristi odgovarajuće načine utvrđivanja i blagovremenog i efikasnog rješavanja nedosljednosti u podacima koje imaju druge organizacije za kolektivno ostvarivanje online prava na muzičkim djelima za područja više država.

Transparentnost informacija o repertoaru za više područja država

Član 180c

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava iz člana 180a ovog zakona, dužna je da pružaocima online usluga, nosiocima prava čija prava zastupa i drugim organizacijama za kolektivno ostvarivanje prava elektronskim putem na obrazložen zahtjev pruža tačne i ažurirane informacije potrebne za utvrđivanje online muzičkog repertoara koji zastupa.

Informacije iz stava 1 ovog člana naročito obuhvataju informacije o:

- 1) muzičkim djelima koja organizacija zastupa;
- 2) pravima koja zastupa djelimično ili u potpunosti, i
- 3) obuhvaćenim područjima država.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava može, po potrebi, preduzeti mjere za zaštitu tačnosti i cjelovitosti podataka, kontrolu ponovnog korišćenja podataka i zaštitu komercijalno osjetljivih informacija.

Tačnost informacija o repertoaru za više državnih područja

Član 180d

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava iz člana 180a ovog zakona dužna je da obezbijedi sprovođenje postupka po zahtjevu za ispravku podataka i informacija iz člana 180b stav 2 i 180c ovog zakona koji je podnio nosilac prava, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava i/ili pružalac online usluga, kada na osnovu dokaza smatraju da su ti podaci ili informacije netačni.

Ako je zahtjev iz stava 1 ovog člana opravdan, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da bez odlaganja izvrši ispravku podataka.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da nosiocima prava na muzičkim djelima uključenim u njen muzički repertoar i nosiocima prava iz člana 180j ovog zakona koji su joj povjerali ostvarivanje svojih online prava na muzičkim djelima, u elektronskom obliku obezbijedi podatke o njihovim muzičkim djelima (naziv djela i sl.), pravima na tim djelima i obuhvaćenim područjima država za koja nosioci prava ovlašćuju organizaciju, pri čemu organizacije za kolektivno ostvarivanje prava i nosioci prava uzimaju u obzir dobrovoljne industrijske standarde ili praksu u vezi sa razmjenom podataka, omogućavajući nosiocima prava da djelimično ili u potpunosti utvrde muzičko djelo i online prava, kao i područja država za koja ovlašćuju organizaciju.

Odredba stava 3 ovog člana odnosi se i na organizaciju za kolektivno ostvarivanje prava koju je organizacija iz stava 1 ovog člana ovlastila za izdavanje ovlašćenja za online prava na muzičkim djelima za područja više država u skladu sa čl. 180h i 180i ovog zakona, osim ako organizacije za kolektivno ostvarivanje prava ne ugovore drugačije.

Tačno i blagovremeno izvještavanje

Član 180e

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava iz člana 180a stav 1 ovog zakona dužna je da prati korišćenje online prava na muzičkim djelima koja zastupa, djelimično ili u potpunosti, od strane pružalaca online muzičkih usluga kojima je izdala ovlašćenje.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da pružaocima online usluga ponudi mogućnost da elektronski izvještavaju o korišćenju online prava na muzičkim djelima.

Pružaoци online usluga dužni su da organizaciju za kolektivno ostvarivanje prava tačno izvještavaju o korišćenju djela iz st. 1 i 2 ovog člana.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava iz stava 2 ovog člana, dužna je da pružaocima online usluga ponudi upotrebu najmanje jednog načina izvještavanja koji uzima u obzir dobrovoljne industrijske standarde ili prakse za elektronsku razmjenu takvih podataka.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava nije dužna da prihvati izvještavanje pružaoca online usluga u njihovom formatu ako je za izvještavanje obezbijedila mogućnost upotrebe industrijskog standarda elektronske razmjene podataka.

Izdavanje i plaćanje računa

Član 180f

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da pružaocima online usluga izda račun u elektronskom obliku, upotrebom najmanje jednog formata koji uzima u obzir dobrovoljne industrijske standarde ili praksu.

Račun iz stava 1 ovog člana sadrži podatke o:

- 1) djelima i pravima za koja su izdata ovlaštenja, djelimično ili u potpunosti, na osnovu podataka iz člana 180b stav 2 ovog zakona, i
- 2) korišćenju, na osnovu informacija koje je dostavio pružalac online usluga i formata koji se koristi za pružanje tih informacija.

Pružalac online usluga dužan je da prihvati račun ako je organizacija za kolektivno ostvarivanje prava izdala račun u formatu koji koristi industrijski standard.

Kada pružalac online usluga prijavi korišćenje online prava na muzičkom djelu, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da mu bez odlaganja izda tačan račun, osim ako izdavanje računa nije moguće iz razloga koji se mogu pripisati pružaocu online usluga.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da obezbijedi sprovođenje postupka po prigovoru na tačnost računa, na zahtjev pružaoca online usluga, kao i u slučaju kada pružalac online usluga primi račun jedne ili više organizacija za kolektivno ostvarivanje prava za ista online prava na istom muzičkom djelu.

Plaćanje nosiocima prava

Član 180g

Organizacija iz člana 180a stav 1 ovog zakona dužna je da vrši raspodjelu prihoda koji pripadaju nosiocima prava, ostvarenih na osnovu izdatih ovlaštenja, tačno i bez odlaganja nakon što je prijavljeno korišćenje online prava na muzičkom djelu, osim ako vršenje raspodjele prihoda nije moguće zbog razloga koji se mogu pripisati pružaocu online usluga.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da prilikom raspodjele prihoda iz stava 1 ovog člana, nosiocu prava naročito pruži informacije o:

- 1) periodu u kojem je djelo korišćeno i za koji nosiocu prava pripadaju naknade, kao i područjima država na kojima je došlo do korišćenja djela;
- 2) iznosima koje je prikupila organizacija za kolektivno ostvarivanje prava, odbicima i iznosima koje je raspodijelila za svako online pravo na muzičkom djelu za koje su nosioci prava ovlastili organizaciju za kolektivno ostvarivanje prava da ih zastupa djelimično ili u potpunosti;
- 3) iznosima prikupljenim za nosioce prava, odbicima, kao i iznosima koje je organizacija za kolektivno ostvarivanje prava raspodijelila od svakog pružaoca online usluga.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koja je u skladu sa čl. 180h i 180i ovog zakona od strane organizacije iz člana 180a stav 1 ovog zakona ovlašćena za izdavanje ovlaštenja za online prava na muzičkim djelima za područja više država dužna je da prihode iz stava 1 ovog člana raspodjeljuje tačno i bez odlaganja i da informacije iz stava 2 ovog člana dostavlja organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava koja je dala ovlaštenje.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koja je dala ovlaštenje u skladu sa čl. 180h i 180i ovog zakona odgovorna je za dalju raspodjelu prihoda i pružanje informacija nosiocima prava, osim ako nije ugovoreno drugačije.

Sporazumi između organizacija za kolektivno ostvarivanje prava u vezi sa izdavanjem ovlaštenja za područja više država

Član 180h

Neisključiv je sporazum o zastupanju između organizacija za kolektivno ostvarivanje prava kojima organizacija za kolektivno ostvarivanje prava ovlašćuje drugu organizaciju za kolektivno ostvarivanje prava da izdaje ovlaštenja za online prava na muzičkim djelima iz sopstvenog muzičkog repertoara za područja više država.

Ako je zaključen neisključivi sporazum o zastupanju iz stava 1 ovog člana podrazumijeva se, da pored ovlašćene organizacije, izdavanje ovlaštenja za online prava na muzičkim djelima za područja više država mogu vršiti i organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koja daje ovlaštenje, kao i druga organizacija koja na to bude ovlašćena u skladu sa stavom 1 i st. 3 do 6 ovog člana i članom 180i ovog zakona.

Ovlašćena organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da online prava iz stava 1 ovog člana ostvaruje bez diskriminacije odnosno pod istim uslovima koje primjenjuje na upravljanje svojim repertoarom.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koja daje ovlaštenje u roku od 30 dana od dana potpisivanja sporazuma o zastupanju obavještava svoje članove o osnovnim uslovima sporazuma, uključujući njegovo trajanje i troškove usluga koje pruža ovlašćena organizacija za kolektivno ostvarivanje prava.

Ovlašćena organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da obavještava organizaciju za kolektivno ostvarivanje prava koja je dala ovlašćenje o uslovima pod kojima izdaje ovlašćenje za svoja online prava.

Obavještenje iz stava 5 ovog člana naročito sadrži informacije o načinu korišćenja, naknadama za ovlašćenja, trajanju ovlašćenja, obračunskim periodima i obuhvaćenim područjima država.

Obaveza zastupanja druge organizacije za kolektivno ostvarivanje prava u vezi sa izdavanjem ovlašćenja za područja više država

Član 180i

Ako organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koja ne izdaje i ne nudi izdavanje ovlašćenja za online prava na muzičkim djelima iz svog repertoara za područja više država zahtijeva od druge organizacije za kolektivno ostvarivanje prava da potpiše sporazum o zastupanju tih prava, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava kojoj je zahtjev upućen dužna je da prihvati taj zahtjev pod uslovima pod kojima izdaje ili nudi izdavanje ovlašćenja za istu kategoriju online prava na muzičkim djelima za područja više država iz repertoara jedne ili više drugih organizacija za kolektivno ostvarivanje prava.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava kojoj je zahtjev upućen dužna je da bez odlaganja, u pisanoj formi odgovori na zahtjev.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava kojoj je upućen zahtjev dužna je da upravlja zastupanim repertoarom organizacije za kolektivno ostvarivanje prava koja je zahtjev uputila pod istim uslovima koje primjenjuje na upravljanje svojim repertoarom, ako zaključe sporazum.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava kojoj je upućen zahtjev dužna je da uključi zastupani repertoar organizacije za kolektivno ostvarivanje prava koja je zahtjev uputila u sve ponude koje šalje pružaocima online usluga.

Naknada za uslugu koju organizacija za kolektivno ostvarivanje prava kojoj je upućen zahtjev pruža organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava koja je uputila zahtjev, ne smije biti veća od iznosa opravdanih troškova (troškova za potrebna i razumna ulaganja) organizacije za kolektivno ostvarivanje prava kojoj je upućen zahtjev.

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koja je uputila zahtjev dužna je organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava kojoj je upućen zahtjev učini dostupnim informacije koje se odnose na njen muzički repertoar, a koje su potrebne za izdavanje ovlašćenja za online prava na muzičkim djelima za područja više država.

Ako informacije iz stava 6 ovog člana, nijesu dovoljne ili su dostavljene u obliku koji ne omogućava organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava kojoj je upućen zahtjev da ispuni zahtjeve iz čl. 180b do 180h st. 1 do 6 ovog člana i čl. 180j i 180k ovog zakona, organizacija za kolektivno ostvarivanje prava kojoj je upućen zahtjev ima pravo da naplati razumne troškove nastale prilikom ispunjavanja tih zahtjeva ili da isključi djela za koja podaci nisu dovoljni ili se ne mogu iskoristiti.

Pristup izdavanju ovlašćenja za područja više država

Član 180j

Ako organizacija za kolektivno ostvarivanje prava ne izdaje ili ne nudi izdavanje ovlašćenja za korišćenje online prava na muzičkim djelima za područja više država ili ne omogućava drugoj organizaciji za kolektivno ostvarivanje prava da zastupa ta prava u tu svrhu do 1. januara 2020. godine, nosioci prava koji su ovlastili tu organizaciju za zastupanje njihovih online prava na muzičkim djelima, mogu iz te organizacije da povuku online prava na muzičkim djelima za potrebe izdavanja ovlašćenja za područja više država u pogledu područja svih država.

U slučaju iz stava 1 ovog člana nosioci prava nijesu dužni da istovremeno povuku online prava na muzičkim djelima za potrebe izdavanja ovlašćenja za područje jedne države, kako bi ovlašćenja za korišćenje svojih online prava na muzičkim djelima za područja više država izdavalu lično ili preko bilo koje druge strane koju ovlaste ili preko bilo koje organizacije za kolektivno ostvarivanje prava koja obavlja djelatnost u skladu sa odredbama čl. 180a do 180k ovog zakona.

Odstupanja u slučaju online prava na muzičkim djelima za radijske i televizijske programe

Član 180k

Odredbe čl. 180a do 180j ovog zakona ne primjenjuju se na organizacije za kolektivno ostvarivanje prava koje dobrovoljnim objedinjavanjem potrebnih prava, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita konkurencije, izdaju ovlašćenja za korišćenje online prava na muzičkim djelima za područja više država, ako radiodifuzna organizacija koja emituje djelo traži ta online prava da bi prenijela ili stavila na raspolaganje javnosti:

- 1) svoje radijske ili televizijske programe istovremeno sa njihovim početnim emitovanjem ili nakon početnog emitovanja, kao i
- 2) svaki dodatni online materijal u odnosu na početno emitovanje njenog radijskog ili televizijskog programa, uključujući najave, koji je proizvela ta radiodifuzna organizacija ili za koju je taj materijal proizveden.

Glava VII

EVIDENCIJA I OZNAKE PREDMETA ZAŠTITE

Evidencija predmeta zaštite

Član 181

Radi obezbjeđenja dokaza nosioci autorskog i srodnog prava mogu da deponuju kopije svojih predmeta zaštite kod nadležnog organa.

Nadležni organ je dužan da vodi evidenciju o deponovanim kopijama iz stava 1 ovog člana po vrstama autorskih djela i predmetima srodnih prava.

Prava na deponovanim predmetima zaštite pripadaju licima koja su u evidenciji označena kao njihovi nosioci, dok se ne dokaže suprotno.

Savjesno lice koje je povrijedilo tuđe autorsko ili srodno pravo, uzdajući se u tačnost podataka iz evidencije, ne odgovara za naknadu štete.

Nosilac autorskog ili srodnog prava dužan je da prilikom deponovanja i unošenja u evidenciju kopija predmeta zaštite da istinite i potpune podatke o deponovanim predmetima i njegovim pravima.

Sadržaj evidencije iz stava 2 ovog člana i uslovi koje treba da ispunjavaju kopije djela i predmeta srodnih prava koji se deponuju uređuju se propisom Ministarstva.

Za unošenje u evidenciju i deponovanje kopija autorskih djela i predmeta srodnih prava plaća se propisana taksa.

Unošenje u evidenciju i deponovanje kopija autorskog djela i predmeta srodnih prava ne utiče na nastanak i zaštitu prava koja su utvrđena zakonom.

Oznake o zadržanim pravima

Član 182

Nosilac autorskog prava može označiti svoje djelo ili njegovu ambalažu oznakom ©, koju prati njegovo ime ili naziv i godina prvog objavljivanja.

Nosilac srodnih prava proizvođača fonograma može označiti svoj fonogram ili njegovu ambalažu oznakom □, koju prati njegovo ime ili naziv i godina prvog objavljivanja.

Dok se ne dokaže suprotno, smatra se da postoje prava na djelima ili fonogramima koja nose oznake iz st.1 i 2 ovog člana i da ta prava pripadaju označenim licima.

Označavanje iz st. 1 i 2 ovog člana ne utiče na nastanak i zaštitu prava koja su utvrđena ovim zakonom.

Glava VIII

ZAŠTITA PRAVA

ODJELJAK A

OPŠTE ODREDBE

Titulari zaštite

Član 183

Nosilac prava na autorskom djelu ili predmetu srodnih prava (predmet zaštite) čije je pravo povrijedeno može tražiti zaštitu svojih prava i naknadu štete po opštim propisima, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Zaštitu iz stava 1 ovog člana može tražiti nosilac prava i ako postoji očigledna opasnost da će se desiti povreda prava iz ovog zakona.

Solidarnost stranaka

Član 184

Ako postoji više nosilaca prava iz ovog zakona, svaki od njih može tražiti zaštitu prava u cjelini.

Ako postoji više povredilaca prava iz ovog zakona, svaki od njih odgovara za štetu u cjelini.

Zaštita podataka o upravljanju pravima

Član 185

Podatak o upravljanju pravima označava svaki podatak koji potiče od nosioca prava i koji identifikuje predmet zaštite, autora, odnosno nosioca prava ili podatak o uslovima korišćenja ili njihov broj, odnosno šifru koja predstavlja takvu informaciju, ako je naznačen na primjerku predmeta zaštite ili se pojavljuje u vezi njihovog saopštavanja javnosti.

Podsticanje, omogućavanje, olakšavanje ili prikrivanje povrede isključivih prava iz ovog zakona izjednačeno je sa povredom tih prava, ako se vrši putem sljedećih radnji:

- 1) uklanjanja ili mijenjanja bilo kojeg elektronskog podatka o pravima;
- 2) umnožavanja, distribuiranja, davanja u zakup ili saopštavanja javnosti predmeta zaštite sa kojih je elektronski podatak o pravima neovlašćeno uklonjen ili izmijenjen.

Tehnološke mjere

Član 186

Tehnološke mjere označavaju svaku tehnologiju, uređaj, sastavni dio ili računarski program (u daljem tekstu: uređaj) ili drugu uslugu, koja je konstruisana da tokom svoje normalne upotrebe onemogući ili ograniči radnje za koje nosilac prava nije dao saglasnost, a te mjere se smatraju efikasnim ako je korišćenje predmeta zaštite kontrolisano od strane nosioca prava putem nadzora dostupnosti ili zaštitnim postupkom šifriranja, kodiranja ili druge prerade predmeta zaštite ili putem mehanizma za nadzor kopiranja, kojima se postiže cilj zaštite.

Zaobilaženje efikasnih tehnoloških mjera koje su dizajnirane za zaštitu predmeta zaštite smatra se povredom autorskog prava, srodnih prava i posebnog prava proizvođača baza podataka ako zaobilaženje efikasnih tehnoloških mjera sprovodi lice koje zna ili ima razumnog osnova da zna posljedice tog djela.

Proizvodnja, uvoz, stavljanje u promet, prodaja, davanje u zakup, reklamiranje u cilju prodaje ili zakupa ili državljanina u komercijalne svrhe uređaja ili nuđenje usluga izjednačeni su sa povredom isključivih prava iz ovog zakona, ako:

- 1) se ti uređaji i usluge promovišu, reklamiraju ili prodaju u svrhu zaobilaženja efikasnih tehnoloških mjera;
- 2) ti uređaji i usluge imaju samo komercijalno ograničenu svrhu ili upotrebu osim da zaobilaze efektivne tehnološke mjere;
- 3) su ti uređaji i usluge prevashodno konstruisani, proizvedeni, prilagođeni ili izvođeni da omoguće ili olakšaju zaobilaženje efikasnih tehnoloških mjera.

Obaveza označavanja

Član 187

U slučaju upotrebe tehnoloških mjera po ovom zakonu nosilac prava ili uvoznik obavezan je da na svaki primjerak predmeta zaštite, koji je proizveden ili uvezen u komercijalne svrhe, stavi jasnu oznaku koja sadrži informacije o:

- 1) upotrijebljenoj tehnološkoj mjeri i njenim učincima;
- 2) svojoj firmi i kontaktnoj adresi, zbog osiguranja efektivnog sprovođenja člana 188 ovog zakona.

Ostvarivanje ograničenja prava

Član 188

Radnje iz člana 185 ovog zakona ne smatraju se povredom ako se vrše u okviru ograničenja iz čl. 49 i 54 ovog zakona.

Nosilac prava koji upotrebljava tehnološke mjere po ovom zakonu dužan je, na zahtjev i bez odugovlačenja, da nudi primjerena sredstva za ostvarivanje sadržajnih ograničenja prava za:

- 1) lica sa posebnim potrebama;
- 2) školsku nastavu;

- 3) privatno ili drugo interno umnožavanje;
- 4) efemerni snimci radiodifuzne organizacije.

Ako nosilac prava ne omogući sredstva iz stava 2 ovog člana, korisnici mogu pokrenuti kolektivni spor.

Odredbе st. 1 i 2 ovog člana ne važe za tehnološke mjere:

- 1) koje nosioci prava dobrovoljno primjenjuju, uključujući one tehnološke mjere koje se primjenjuju za sprovođenje sporazuma o ostvarivanju ograničenja između nosioca prava i korisnika ili za sprovođenje odluka u kolektivnom sporu;
- 2) za predmete zaštite koji su stavljeni na raspolaganje javnosti u skladu sa članom 31 ovog zakona prema dogovorenim ugovornim uslovima.

ODJELJAK B

SUDSKA ZAŠTITA

Obezbjeđenje dokaza

Član 189

Na zahtjev nosioca prava sud će pristupiti obezbjeđenju dokaza ako nosilac prava učini vjerovatnim da je:

- 1) nosilac prava po ovom zakonu;
- 2) njegovo isključivo pravo povrijeđeno ili postoji prijetnja da će biti povrijeđeno.

Sud može pristupiti obezbjeđenju dokaza iz stava 1 ovog člana bez prethodnog obavještenja ili saslušanja druge stranke, ako bi odlaganje prouzrokovalo neotklonjivu štetu nosiocu prava ili ako postoji opravdana opasnost da će dokazi biti uništeni.

U slučaju iz stava 2 ovog člana stranke moraju biti informisane najkasnije poslije obezbjeđenja dokaza.

Sud može preduzeti svaku mjeru kojom postiže obezbjeđenje dokaza, a naročito:

- 1) detaljni popis ili uzimanje uzoraka ili zaplijenu predmeta i sredstava kojima se vrši povreda;
- 2) zaplijenu dokumenata u vezi sa povredom;
- 3) pregled prostorija, knjiga, baza podataka, računarske memorije i drugo;
- 4) postavljanje i saslušanje vještaka;
- 5) saslušanje svjedoka.

Na postupak obezbjeđenja dokaza primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Sud obezbjeđuje očuvanje povjerljivih informacija stranaka i sprječavanje zloupotrebe sudskog postupka u namjeri dobijanja povjerljivih informacija od suprotne strane.

Pravo na informacije

Član 190

U postupku zbog povrede prava po ovom zakonu sud može odrediti, na osnovu opravdanog i srazmjernog zahtjeva stranke, da pretpostavljeni povredilac dostavi informaciju o izvoru i distribucijskim mrežama robe ili usluga koja vrijeđa pravo po ovom zakonu.

Sud može odrediti da informaciju iz stava 1 ovog člana dostavi i lice za koje utvrdi da u komercijalne svrhe:

- 1) posjeduje robu koja je predmet povrede;
- 2) koristi usluge koje su predmet povrede;
- 3) pruža usluge koje se koriste u aktivnostima za vršenje povrede;
- 4) bilo naznačeno od lica iz tač. 1, 2 i 3 ovog stava da je umiješano u proizvodnju, izradu ili distribuciju robe ili nudenju usluga.

Smatra se da je radnja izvršena u komercijalne svrhe ako se vrši za neposrednu ili posrednu imovinsku korist.

Informacija iz stava 1 ovog člana može obuhvatiti:

- 1) imena i adrese proizvođača, zanatlija, distributera, dobavljača ili drugih prethodnih nosilaca robe ili usluga, kao i namjeravanih prodavaca na veliko i malo;
- 2) informaciju o proizvedenim, izrađenim, nabavljenim, primljenim i naručenim količinama, kao i o postignutoj cijeni robe ili usluga.

Lica iz st. 1 i 2 ovog člana mogu odbiti pružanje informacije shodno drugim propisima.

Privremene mjere

Član 191

Na zahtjev nosioca prava sud će odrediti privremene mjere za obezbjeđenje nenovčanih potraživanja po ovom zakonu, ako nosilac prava učini vjerovatnim da je:

- 1) nosilac prava po ovom zakonu;
- 2) da je njegovo isključivo pravo povrijeđeno ili postoji prijetnja da će biti povrijeđeno.

Sud može odrediti privremene mjere iz stava 1 ovog člana bez prethodnog obavještenja ili saslušanja druge stranke, ako bi odlaganje prouzrokovalo neotklonjivu štetu nosiocu prava i u takvom slučaju stranke moraju biti informisane najkasnije poslije sprovođenja mjera.

Sud može odrediti privremenu mjeru kojom se postiže namjera obezbjeđenja, a naročito:

- 1) da spriječi radnje kojima bi se mogla izvršiti povreda;
- 2) da zabrani nastavljanje započetih radnji kojima se vrši ili bi se mogla izvršiti povreda;
- 3) da zaplijeni, isključi iz komercijalnih tokova i uskladišti predmete povrede i sredstva povreda, koja se uglavnom upotrebljavaju za činjenje povreda.

Na postupak za sprovođenje privremenih mjera primjenjuju se odredbe zakona kojim je regulisan izvršni postupak, ako ovim zakonom drukčije nije određeno.

Tužbeni zahtjevi

Član 192

U slučaju povrede isključivih prava po ovom zakonu, nosilac prava može tužbom zahtijevati da se o trošku povredilaca:

- 1) utvrdi povreda prava;
- 2) zabrani vršenje povreda i vršenje buduće povrede;
- 3) povuku predmeti povrede iz komercijalnih tokova, uzimajući u obzir interese savjesnih trećih lica;
- 4) ispravi stanje prouzrokovano povredom;
- 5) potpuno uklone predmeti povrede iz komercijalnih tokova;
- 6) unište predmeti povrede;
- 7) unište sredstva povrede, koja se uglavnom upotrebljavaju za činjenje povreda;
- 8) predmeti povrede predaju nosiocu prava uz povraćaj troškova njihove proizvodnje povrediocu;
- 9) objavi presuda o povredi prava.

Sud može odrediti da povredilac, umjesto zahtjeva iz stava 1 tač. 3 do 8 ovog člana, plati nosiocu prava naknadu štete.

Kod odlučivanja o zahtjevima iz stava 1 tač. 3 do 8 i stava 2 ovog člana sud uzima u obzir sve okolnosti slučaja, a naročito srazmjernost između ozbiljnosti povrede i traženog zahtjeva, interes nosioca prava za efikasnu zaštitu prava, satisfakciju nosioca prava da primi novčanu odštetu umjesto nenovčanih mjera itd.

Odredbe stava 1 tač. 4 i 6 ovog člana ne odnose se na izgrađene arhitektonske objekte, osim ako je uništenje objekta nužno prema okolnostima slučaja.

Sudski nalozi protiv posrednika

Član 192a

U slučaju povrede njegovog autorskog prava ili srodnog prava, nosilac prava može da podnese tužbu zahtijevajući sudsku zabranu protiv posrednika čiju je uslugu koristila treća strana da izvrši povredu njegovog prava.

Naknada imovinske štete

Član 193

Na povrede prava po ovom zakonu važe opšta pravila o naknadi štete, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Povredilac je dužan da plati nosiocu prava odštetu u iznosu koji se određuje po opštim pravilima za naknadu imovinske štete ili u iznosu koji je izjednačen sa ugovorenom ili uobičajenom naknadom za zakonito korišćenje takve vrste (licencna analogija).

Ako je povreda imovinskog prava učinjena namjerno ili krajnjom nepažnjom, tužilac može, umjesto naknade imovinske štete, zahtijevati naknadu do trostrukog iznosa uobičajene naknade koju bi primio za konkretni oblik korišćenja predmeta zaštite da je to korišćenje bilo zakonito, bez obzira da li je pretrpo štetu ili ne.

Kod odlučivanja o zahtjevu iz stava 3 ovog člana i određivanju njegove visine sud uzima u obzir sve okolnosti slučaja, a naročito stepen krivice povredioca, iznos ugovorene ili uobičajne naknade i postizanje generalne prevencije sa dosuđivanjem iznosa iz stava 3 ovog člana.

Ako stvarna šteta prevazilazi iznos maksimalne naknade iz stava 3 ovog člana, nosilac prava može zahtijevati razliku do potpune odštete.

Naknada neimovinske štete

Član 194

Nezavisno od naknade imovinske štete, kao i kad nje nema, sud može dosuditi autoru ili izvođaču pravičnu novčanu naknadu za pretrpljene duševne bolove zbog povrede njegovih moralnih prava, ako nađe da okolnosti slučaja, a naročito jačina bolova i njihovo trajanje to opravdavaju.

Hitnost postupka

Član 195

Postupak po tužbi zbog povrede autorskog i srodnih prava je hitan.

Glava IX

ODNOSI SA STRANIM ELEMENTIMA

Opšta odredba

Član 196

Pravo na zaštitu prema odredbama ovog zakona imaju autori i nosioci srodnih prava koji su državljani Crne Gore ili imaju prebivalište ili sjedište u Crnoj Gori.

Druga strana fizička ili pravna lica imaju pravo na jednaku zaštitu kao lica iz stava 1 ovog člana u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorom ili ako postoji faktička uzajamnost.

Ovaj zakon se primjenjuje na strana fizička i pravna lica i kada nijesu ispunjeni uslovi iz st. 1 i 2 ovog člana, u pogledu:

- 1) moralnih prava - u svakom slučaju;
- 2) prava slijeđenja i prava na naknadu za umnožavanje za privatne i druge interne potrebe ako postoji faktička uzajamnost.

Upoređivanje roka zaštite

Član 197

Rokovi zaštite prava utvrđeni ovim zakonom primjenjuju se i na strana fizička i pravna lica, nosioce srodnih prava koji imaju pravo na zaštitu po ovom zakonu, s tim što rokovi ističu na dan prestanka zaštite u državi čije državljanstvo, odnosno sjedište imaju nosioci prava i ne mogu biti duži od rokova utvrđenih ovim zakonom.

Saopštavanje javnosti putem satelita

Član 198

Ovaj zakon se primjenjuje na autore i nosioce srodnih prava čije je autorsko djelo ili predmet srodnih prava saopšteno javnosti preko satelita, kada se pod kontrolom i odgovornošću radiodifuzne organizacije šalju signali sa programom namijenjenim za javni prijem, u neprekinutom komunikacionom lancu prema satelitu i nazad na zemlju.

Ovaj zakon primjenjuje se i kada nijesu ispunjeni uslovi iz stava 1 ovog člana, ako:

- 1) se na teritoriji Crne Gore nalazi relejna stanica iz koje se šalju signali sa programom;

2) radiodifuzna organizacija koja je naručila saopštavanje javnosti putem satelita ima sjedište u Crnoj Gori.

Glava X

NADZOR

Nadležni organi

Član 199

Nadzor nad primjenom ovog zakona vrše: organ državne uprave nadležan za poslove ekonomije, organ državne uprave nadležan za lijekove i medicinska sredstva, organ državne uprave nadležan za poslove uređenja prostora, organ državne uprave nadležan za poslove turizma, organ državne uprave nadležan za poslove kulture i medija i nezavisni regulatorni organ nadležan za poslove radiodifuzije.

Poslovi inspekcijuskog nadzora u oblasti zaštite autorskog i srodnih prava, u okviru nadležnosti organa iz stava 1 ovog člana, vrše se preko: tržišne inspekcije, inspekcije za lijekove, inspekcije za medicinska sredstva, građevinske inspekcije, turističke inspekcije i ovlaštenog službenog lica nezavisnog regulatornog organa nadležnog za poslove radiodifuzije (u daljem tekstu: nadležni inspektor).

U postupku vršenja inspekcijuskog nadzora nadležni inspektor može:

- 1) privremeno zaplijeniti predmete koji su nastali prekršajem;
- 2) odrediti prekršiocu da u određenom roku ispravi nezakonito stanje.

Postupak inspekcijuskog nadzora iz ovog člana je hitan.

Glava XI

KAZNENE ODREDBE

Prekršaj kolektivnog ostvarivanja prava bez dozvole

Član 200

Novčanom kaznom od 500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako obavlja poslove kolektivnog ostvarivanja autorskog, odnosno srodnih prava bez dozvole nadležnog organa (član 147 stav 5).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 150 eura do 6.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 30 eura do 2.000 eura.

Prekršaj odgovornog lica kolektivne organizacije

Član 201

Novčanom kaznom od 30 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice organizacije za kolektivno ostvarivanje prava, ako ta organizacija:

- 1) ne ispuni svoje obaveze zaključivanja ugovora sa nosiocima prava (član 154);
- 2) ne ispuni svoje obaveze zaključivanja ugovora sa korisnicima (član 165);
- 3) ne usvoji izvještaje, stavove, mjere i predloge (člana 178 stav 1);
- 4) ne saopšti nadležnom organu sve informacije i objašnjenja iz svoje djelatnosti, za koja je tako određeno ovom zakonom ili koja traži nadležni organ (član 179 stav 1);
- 5) ne obavijesti nadležni organ o svakoj promjeni lica koja su ovlašćene za zastupanje organizacije (član 179 stav 2);
- 6) ne dostavi nadležnom organu tražene informacije i podatke (član 179 stav 3);
- 7) ne sprovede u datom roku mjere za otklanjanje nepravilnosti koje je odredio nadležni organ (član 180 stav 1).

Prekršaji obaveze informisanja

Član 202

Novčanom kaznom od 500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne obavijesti kolektivnu organizaciju o svim podacima o predmetu zaštite koji su relevantni za obračun naknade prema tarifi u roku od 15 dana od dana početka korišćenja predmeta zaštite (član 168 stav 2);

2) u svojstvu radiodifuzne organizacije ne dostavi kolektivnoj organizaciji propisane podatke jedanput mjesečno (član 168 stav 4);

3) prilikom unošenja u evidenciju i deponovanja predmeta zaštite kod nadležnog organa da neistinite ili prikrije prave podatke (član 181 stav 5).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 150 eura do 6.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 30 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 1 i 3 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom od 30 eura do 2.000 eura.

Glava XII

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 203

Organizacija koja je osnovana i ostvarivala kolektivnu zaštitu prava u Crnoj Gori u skladu sa Zakonom o autorskom i srodnim pravima ("Službeni list SCG", br. 61/04) nastavlja sa radom u skladu sa ovim zakonom.

Organizacija iz stava 1 ovog člana dužna je da svoju organizaciju, poslovanje i djelatnost uskladi sa ovim zakonom, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Organizacija iz stava 1 ovog člana dužna je da podnese prijavu za upis u registar nevladinih organizacija organu državne uprave nadležnom za poslove uprave u skladu sa zakonom kojim se uređuje osnivanje i rad nevladinih organizacija, u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Organizacija iz stava 1 ovog člana dužna je da, u roku od tri mjeseca od dana upisa u registar nevladinih organizacija, podnese zahtjev nadležnom organu za izdavanje dozvole za obavljanje djelatnosti kolektivnog ostvarivanja prava u skladu sa ovim zakonom.

Ako organizacija iz stava 1 ovog člana ne usaglasi svoje poslovanje, organizaciju i djelatnost na način i u rokovima utvrđenim ovim članom, nadležni organ će oduzeti dozvolu na osnovu propisa koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona.

Prava koja se na osnovu ovog zakona mogu ostvarivati samo kolektivno, mogu se ostvarivati individualno do izdavanja dozvole nadležnog organa za njihovo kolektivno ostvarivanje.

Primjena tarifa

Član 204

Tarife koje su se primjenjivale u Crnoj Gori prije stupanja na snagu ovog zakona primjenjivaće se do zaključenja zajedničkih sporazuma sa udruženjima korisnika, odnosno do donošenja privremenih tarifa u skladu sa ovim zakonom.

Započeti postupci

Član 205

Postupci za izdavanje dozvole za kolektivno ostvarivanje prava koji su započeti prije stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po ovom zakonu.

Primjena zakona

Član 206

Na autorska djela i predmete srodnih prava koja su zaštićena prije stupanja na snagu ovog zakona, a kojima nije istekao rok zaštite utvrđen ranijim zakonom primjenjivaće se ovaj zakon.

Ovaj zakon se primjenjuje na baze podataka kao predmete srodnog prava koje su izrađene poslije 1. januara 1983. godine.

Ovaj zakon ne primjenjuje se na ugovore o autorskim djelima i predmetima srodnih prava koji su zaključeni prije stupanja na snagu ovog zakona.

Primjena čl. 200, 201, 202 i člana 208 stav 2 ovog zakona odlaže se do dana početka primjene Zakona o prekršajima ("Službeni list CG", broj 1/11).

Rokovi primjene

Član 206a

Odredba člana 63 stav 3 ovog zakona primjenjuje se na muzička djela sa riječima kod kojih su najmanje prava kompozitora muzike ili autora teksta bila zaštićena na dan 1. novembar 2013. godine i na muzička djela sa riječima nastala nakon tog datuma.

Od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji odredba člana 63 stav 3 ovog zakona primjenjuje se na muzička djela sa riječima kod kojih su najmanje prava kompozitora muzike ili autora teksta zaštićeni u Evropskoj uniji na dan 1. novembar 2013. godine i na muzička djela sa riječima nastale nakon tog datuma.

St. 1 i 2 ovog člana ne utiču na bilo koju radnju iskorišćavanja izvršenu prije 1. novembra 2013. godine.

Primjena na snimke interpretacija i fonograma

Član 206b

Član 125 st. 1, 2 i 3, član 130 i čl. 130a do 130c ovog zakona primjenjuju se na snimke interpretacija i fonograma u pogledu kojih su prava interpretatora i proizvođača fonograma bila zaštićena na dan 30. oktobar 2011. godine, kao i na sve snimke interpretacija i fonograma koje su nastale nakon 30. oktobra 2011. godine.

Lica koja su napravila kopije muzičkih djela sa riječima prije 1. novembra 2013. godine, koja u vrijeme stvaranja nijesu bila zaštićena mogu da distribuiraju te kopije do 30. juna 2017. godine.

Usaglašavanje poslovanja

Član 206c

Organizacija za kolektivno ostvarivanje prava dužna je da svoju organizaciju, poslovanje i djelatnost uskladi sa ovim zakonom najkasnije u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Organizacija iz stava 1 ovog člana koja ne uskladi svoju organizaciju, poslovanje i djelatnost u roku iz stava 1 ovog člana, nadležni organ će oduzeti dozvolu za kolektivno ostvarivanje prava.

Odložena primjena

Član 206d

Odredbe člana 42 stav 2, člana 69a stav 5, člana 69b stav 2, člana 69d, člana 69e st. 4 i 5, člana 69f stav 4, člana 69i, člana 142 stav 2 i člana 145a st. 4, 5 i 6 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Odredbe čl. 180a do 180k ovog zakona primjenjivaće se od 1. januara 2019. godine.

Započeti postupci

Član 206e

Postupci za dobijanje dozvole za kolektivno ostvarivanje prava, započeti prije stupanja na snagu ovog zakona, okončaće se po odredbama ovog zakona.

Rok za donošenje podzakonskog akta

Član 207

Podzakonski akt iz člana 181 stav 6 ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do stupanja na snagu podzakonskog akta iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se Uredba o evidenciji autorskih djela i predmeta srodnih prava ("Službeni list SCG", broj 24/05), ako nije u suprotnosti sa ovim zakonom.

Rok za donošenje podzakonskog akta

Član 207a

Podzakonski akt iz člana 69e stav 2 ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Prestanak primjene zakona

Član 208

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena Zakona o autorskom i srodnim pravima ("Službeni list SCG", broj 61/04).

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi član 3, član 4 stav 1 tač. 8, 9 i 10, čl. 19, 20, 25 i član 26 stav 1 tač. 1, 13, 14 i 15 Zakona o primjeni propisa kojima se uređuje zaštita prava intelektualne svojine ("Službeni list RCG", broj 45/05).

Stupanje na snagu

Član 209

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".